

Gardentasuna eta datu irekiak

**Bizkaiko Foru
Aldundian**

Bizkaia

foru aldundia
diputación foral

**2021. Urteko
Memoria**

1. **Glosarioa** (03)

2. **Sarrera** (04)

3. **2020-2022rako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Plana** (05)

1 GOBERNU IREKIAREN PRINTZIPIOETAN AURRERA EGITEA, FORU-EKINTZA

GARDENAGO, IREKIAGO ETA ERANTZUNKIDEAGOA GAUZATZEAREN ALDEKO APUSTUA
EGINEZ (06)

2 OPEN DATA BIZKAIAREN POTENTZIALA OPTIMIZATZEA, ETORKIZUNeko PROIEKTU
BATEN GILTZARRI GISA (12)

3 EKOSISTEMA PUBLIKO-PRIBATU KOLABORATIBO ETA BERRITZAILEA SORTZEA
DATUAK IREKITZEAREN INGURUAN (15)

4 BIZKAIARENTZAT BALIOA SORTZEA, DATU IREKIEN BIDEZ (17)

5 GOBERNU ONAREN EREDUA INDARTZEA, FORU-KUDEAKETA ARDURATSU ETA GARDENA
EGITEKO ERAGILE GISA (20)

6 GOBERNANTZA-EREDU ERAGINKORRA EZARTZEA, FORU-EREMUAN GARDENTASUNAREN
JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA EGITEKO ETA DATUAK IREKITZEKO (24)

4. **Analisia** (26)

5. **Ondorioak** (33)

Glosarioa

Zerbitzu-kartak Herritarrei Bizkaiko Foru Aldundiak eskainitako zerbitzu publikoak ezagutzera emateko eta zerbitzuen prestazioan eta ebaluazioan gardentasunaren dimentsioa gauzatzeko aukera ematen duten argitalpen irigarriak, ulergarriak eta grafikoak dira. Argitalpenen helburu nagusia Bizkaiko Foru Aldundiak herritarrei ematen dizkien zerbitzuak hobetzea da.

Compliance Erakundeek ezarritako prozedura eta jardunbide egokien multzoa da, arrisku operatiboak eta legalak identifikatzeko eta sailkatzeko, eta arrisku horiek aurreikusteko, kudeatzeko, kontrolatzeko eta horiei aurre egiteko barne-mekanismoak ezartzeko.

Dataset Datu-base baten taula bakarraren edo estatistika-datuen matrize bakarraren edukiei dagokien datu-multzoa da, eta bertan taulako zutabe bakoitzak aldagai jakin bat adierazten du eta ilara bakoitzak lantzen ari den datu-multzoko kide jakin bat.

Irakurketa Erraza Mota guztietako testuak egokitzeko eta idazteko metodoa da. IFLAK (*International Federation Librarian Association*) eta Inclusion Europe-k ezarritako nazioarteko jarraibideen arabera arautzen da eta irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarren beharrei erantzutea du helburu.

Hizkera Argia Hizkera argiari hizkera laua edo herrikoia ere esaten zaio: hizkera burokratiko eta administratiboa sinplifikatzeko helburuarekin idaztea bilatzen da, irakurleei idatzitakoa erraz ulertzeko aukera ematen dien idazteko estilo sinple eta eraginkorra lortzeko.

Atarileku Bizkaiko Foru Aldundiko langileen ataria da.

PAC Urteko Kontratazio Plana. Kontratazio-arloko plangintza ezagutzeko aukera ematen duen tresna da. Betebehar hori Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 28.4 artikuluan jasota dago.

UAP Urteko Araugintza Plana. Bizkaiko Foru Aldundiaren arauzko gaien plangintza da, zehazki xedapen orokorrei dagokiena, Bizkaiko Foru Aldundian xedapen orokorrak egiteko prozedura arautzen duen ekainaren 15eko 87/2020 Foru Dekretuan jasotzen den bezala.

Sarrera

Memoria honek 2021ean gardentasunaren eta datu irekien arloan Bizkaiko Foru Aldundiak gauzatutako jarduketa eta lan-ildo guztiak jasotzen ditu. Ekintza horiek koherentziaz gauzatu dira 2020-2022 aldirako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Planean aurreikusitako jarduketa-ardatz estrategikoekin, eta, beraz, memoria honen narratiba ardatz horien inguruan egituratzen da.

2021ean gauzatutako jarduketek Bizkaiko Foru Aldundia gardentasunaren eta datu irekien arloan egiten ari den ahaleginen jarraipena ekarri dute, eta bigarren gai horri dagokionez, urtean egindako lanari esker, modu eraginkorrean bultzatu ahal izan da Bizkaiko Foru Aldundiaren Open Data datu irekien atarian datuak irekitzea arautzen dituen Bizkaiko Foru Aldundiaren abenduaren leko 106/2020 Foru Dekretuaren hedapena.

Zehazki, Foru Dekretu horrekin lotutako aurrerapenak sortu dira, hain zuzen, Foru Agindu bidez Sail edo Zuzendaritza Nagusi bakoitzean datu irekien Zerbitzu arduradunarekin datuak irekitzeko prozesua koordinatzeko arduradunak izendatzean. Era berean, 2021ean egindako lanaren bereizgarri da Bizkaiko Foru Aldundiak Lurralde Historikoko administrazio publiko guztien artean datuak irekitzeko foru-proiektua zabaldu izana, bai eta horri 106/2020 Foru Dekretuan ezarritako prozeduraren bidez atxikitzeko aukera ere. Lan-ildo horren bidez, hainbat udal Open Data Bizkaiari atxikitzea lortu da, eta horrela, Bizkaiak datu irekien arloan dituen kultura eta gaitasunak bultzatu dira.

Datozen orrialdeetan, 2021ean gauzatutako jarduera eta ekimen nagusiak zehazten dira.

2020-2022rako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Plana

2020-2022rako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Plana jarduteko sei ardatz estrategikoren inguruan egituratzen da, Gobernamentu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiaren erronkei erantzuteko. Horien gainean eraikitzen da 2021ean gauzatutako jarduketa espezifikoaren hari narratiboa.

Erronka estrategikoak

- 1 Bizkaia, lurralde gardena**
“Bizkaiko Lurralde Historikoak lurralde garden gisa duen irudia sendotzea, printzipio hori bultzatuz, bai Foru Aldundian bertan, bai Bizkaiko erakunde publiko eta pribatu guztietan”
- 2 Publizitate aktiboko edukiak bultzatzea eta hobetzea**
“Publizitate aktiboko edukiak kuantitatiboki eta kualitatiboki aberastea, irisgarritasuna, ulergarritasuna eta datuak berrerabiltzeko aukera hobetuz”
- 3 Gardentasuna Bizkaiko Foru Aldundiaren funtsezko kudeaketa-prozesuetan**
“Gardentasunaren arloan sakontzea funtsezko kudeaketa-prozesuetan, hala nola: kontratazioan, aurrekontuen informazioan, zerbitzuak ematean eta araudia egitean”
- 4 Komunikazio-bide berriak hobetzea eta ezartzea**
“Gardentasun-atarirako sarbide unibertsala eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea bermatzea, irisgarritasuna hobetuz eta komunikazio-kanal berriak garatuz”
- 5 Gardentasuna kudeatzeko barne-gaitasunak**
“Aldundiaren antolaketa-kultura indartzea, gardentasunarekiko konpromisoa erabat onartuta eta integratuta egon dadin”
- 6 Gardentasunaren ebaluazioa eta jarraipena**
“Gardentasunaren kudeaketa ebaluatzea, hobetzeko gomendioen ondoriozko kanpo-egiaztapena barne”

Jarduketa ardatzak

1. ardatza

Gobernu Irekiaren printzipioetan aurrera egitea, foru-ekintza gardenago, irekiago eta erantzunkideagoa gauzatzearen aldeko apustua eginez

2. ardatza

Open Data Bizkaiaren potentziala optimizatzea, etorkizuneko proiektu baten giltzarri gisa

3. ardatza

Ekosistema publiko-pribatu kolaboratibo eta berritzailea sortzea datuak irekitzearen inguruan

4. ardatza

Datu irekien bidez Bizkaiarentzat balioa sortzea

5. ardatza

Gobernu Onaren eredua indartzea, foru-kudeaketa arduratsu eta gardena egiteko eragile gisa

6. ardatza

Gobernantza-eredu eraginkorra ezartzea, foru-eremuan gardentasunaren eta datuen irekieraren jarraipena eta ebaluazioa egiteko

3.1

Gobernu Irekiaren printzipioetan aurrera egitea, foru-ekintza gardenago, irekiago eta erantzunkideagoa gauzatzearen aldeko apustua eginez

Jarduteko ardatz honek gardentasuna ezarri nahi du Bizkaiko Foru Aldundian, zerbitzu publikoak modu eraginkor, ireki eta irisgarrian emateko elementu katalizatzaile gisa. Gainera, Bizkaia Gardena sendotu gura du, Aldundiak egiten duen kudeaketari buruz herritarrek jasotzen duten informazioa kalitatezkoa, egokia eta eguneratua izan dadin eta, aldi berean, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidearen erabilera bermatuta gera dadin, gardentasun eta irisgarritasun estandar gorenekin bat datorren zerbitzu publikoaren bitartez. Hori guztia bat dator Bizkaiko Foru Aldundiaren irudia gardentasunarekin lotutako esparruetan erreferentziazko erakunde gisa sendotzeko helburuarekin.

Ardatz hau hedatzeko planean aurreikusitako ekintzak jarraian zerrendatzen dira:

Gobernu Errazaren irizpideak barneratzea eta aplikatzea Bizkaiko Foru Aldundiak emandako zerbitzuetan, horien diseinutik eta sarbidetik

-

Eduki eta zerbitzu berriak sartzea eta irisgarritasuna hobetzea, Bizkaia Gardena foru-gardentasunaren erreferentziazko kanalean eta foru-erakundeen gardentasun-webguneetan

-

Zerbitzua sinplifikatzea eta hobetzea, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea (IPEE) gauatzeko

-

Gardentasunaren dimentsioa sendotzea, Bizkaiko Foru Aldundiaren zerbitzu publikoen diseinuan, prestazioan eta ebaluazioan

-

Bizkaiko Foru Aldundiak gardentasunaren arloan erakunde laguntzaile gisa duen presentzia indartzea eta sendotzea

2021ean, ekintza bakoitza garatzeko egin dugu lan, jarraian azaltzen den moduan:

Gobernu Errazaren irizpideak barneratzea eta aplikatzea

Bizkaiko Foru Aldundiak emandako zerbitzuetan, horien diseinutik eta sarbidetik

BIZKAIKO FORU ALDUNDIAREN IRAKURKETA ERRAZKO PROGRAMA

Irakurketa Errazeko Programan, 2021ean eta 2022an Bizkaiko Foru Aldundian gauzatu beharreko hainbat ekintza jasotzen dira, informazio argia, erraza eta ulergarria eskura izatea bermatzeko, herritarren eskubide gisa. Programa, alderdi hauetan herritarren eskubideak bermatzeko eta bultzatzeko egiten da:

- Pertsona guztiek informazioa eskuratzeko duten eskubidean.
- Irisgarritasun unibertsalean.
- Aukera-berdintasunean, diskriminaziorik eza eta gizarteratzean.
- Bizkaiko Foru Aldundiaren gardentasunean.

Irakurketa Errazeko Programaren inguruan 2021ean egindako lana, batez ere Irakurketa Erraza eta Hizkera Argia terminoetan hobetu daitezkeen web edukien proposamen batekin hasi da. Hasierako zeregin hori Sailekin eta Zuzendaritza Nagusiekin kontrastatu da, eta hori izan da arlo bakoitzarekin egin beharreko lana definitzeko abiapuntua. Hortik abiatuta, hauek identifikatu dira:

- Sail edo Zuzendaritza Nagusi bakoitzaren eragin-edukiak. Inpaktuaren eta erabileraren arabera Hizkera Argiaren edo Irakurketa Errazaren irizpideetara

egokitu edo hobetu daitezke.

- Dokumentuak idatziko, gainbegiratu edo edukiak sortzeari buruz erabakiak hartuko dituzten erreferentziatzeko pertsonak.

- Irakurketa Errazeko Planaren solaskideak Sail/Zuzendaritza Nagusiaren barruan.

Egindako diagnostikoan oinarrituta, Irakurketa Errazeko Programan sartu beharreko eduki espezifikoak hautatu dira, eta Sailen eta Zuzendaritza Nagusien informazioa baloratzean sakondu da, irizpide hauetan oinarrituta:

- Eragin zuzena herritarrengan: bereziki, bakoitzak zer edukirekin "jardun" behar duen.
- Behar espezifikoak dituzten erabiltzaileen profila: irakurtzeko edo ulertzeko zailtasun handienak dituzten kolektiboak (dibertsitate funtzionala, adinekoak, etorkinak, buruko arazoak dituztenak, alfabetatze maila urrikoak, gorrak, etab.)
- Informazioaren iraungipena: iraungitzen ez dena edo denboran gehiago iraungo duena.
- Premia.

- Birziklagarria: hainbat modu edo euskarritan erabil daitezkeen informazioa. Alde horretatik, Irakurketa Errazaren eta Hizkera Argiaren irizpideetara egokitutako edukien tipologia 3 motatan banatzen da,

hedaduraren, zailtasunaren eta ezaugarri formalen arabera:

1. mota: testu laburrak (1-2 orrialde), konplexutasun tekniko txiki-ertaina, diseinu soila.

Adibideak: *eskabideak, jakinarazpenak, ebazpenak, web-eduki errazak, gutunak/ e-mailak.*

2. mota: luzera ertaineko testuak (3-10 orrialde), konplexutasun tekniko txiki-ertaina, diseinu aldakorra.

Adibideak: *informazio-liburuxkak eta -dokumentuak, deialdien oinarriak, lan-eskaintza publikoak, memoriak.*

3. Mota: luzera handiko testuak (10 orrialde baino gehiago), konplexutasun tekniko ertain-handia, diseinu espezifiko behar dutenak.

Adibideak: *Foru Arauak, Foru Dekretuak eta Aginduak, planak.*

Horrekin guztiarekin, Irakurketa Errazeko Programak Bizkaiko Foru Aldundiko 12 Sail, Zuzendaritza Nagusi eta Zerbitzuri buruzko 107 eduki Hizkera Argira egokitze proposamena jaso du.

Programa aurrera eramateko, 2021ean bi lan-ildo bereizi landu dira: prestakuntza-ekintza eta zerbitzu-aholkularitza.

Prestakuntza-ekintzaren esparruan, nabarmendu behar da ikastaro hau eman dela: "Irakurketa Erraza/Hizkera Argia; Herri Administrazioen tresna demokratizatzailea (informazio eskuragarria egiteko idazketa-teknikak)". Saitetan, Zuzendaritza Nagusietan eta Zerbitzuetan dokumentuak sortzearekin zerikusi zuzena duten langileei zuzendutako ikastaro horrek helburu hauek izan ditu:

- Hizkera Argiak eta Irakurketa Errazak informaziorako eskubidea eskuratzeko berme gisa eta gardentasunaren praktika gisa duten zereginari buruzko hausnarketa sortzea.

- Materialak Hizkera Argian egiteko printzipioak, irizpideak eta teknikak sartzea.

- Irizpide eta teknika horiek hainbat eduki mota egiteko/egokitzeko aplikatzea.

- Dokumentu errazak Irakurketa Errazean eta Hizkera Argian egiteko gaitasuna duten langileak izatea.

- Irakurketa Erraza eta Hizkera Argiaren arloan erreferentziatzeko pertsonak izatea.

- Sailean/Zerbitzuan Hizkera Argira egokitutako materiala izatea.

Zehazki, ikastaroaren 10 edizio egin dira (9 edizio gaztelaniaz eta 1 euskaraz), eta guztira 20 prestakuntza-saio egin dira, aurrez aurre zein online. Guztira, 115 pertsonak jaso dute prestakuntza. Edukiari dagokionez, saio horietan elementu hauek landu dira:

- Informaziorako eskubidea.
- Irakurketa Erraza eta Hizkera Argia.
- Edukia, hizkera eta forma: komunikazio onerako gakoak.
- Irakurgarritasuna eta ulergarritasuna.
- Komunikazio-trebetasunak hobetzea.

Prestakuntzaren barruan, eta landutako edukiak praktikan jarrita, parte-hartzaileek egokitu beharreko edukien zerrendako 1. motako edukiak (testu laburrak, konplexutasun tekniko txiki-ertaina, diseinu erraza, hala nola kartelak, jakinarazpenak, web-edukiak eta e-mailak, besteak beste)

Hizkera Argiaren formatura egokitu dituzte. Horiek guztiak euren arloetako laneko dokumentuak izan dira.

Edukiak egokitzeaz gain, aurrera egin da Irakurketa Errazera egokitutako edukiak balioztatzeko. Prozesu horretan, hainbat irakurmen-mailatako pertsona-taldeek hartu dute parte, informazioaren ulermena balioztatzeko, hizkerari eta formari dagokienez haren ezaugarriak kontuan hartuta edukiori. Horrela, ariketa horretan dokumentu hauek balioztatu dira:

- Emakumeen Kontseilua. Auto-antolaketa dokumentua, Irakurketa Errazeko formatuan.
- "Adimen desgaitasuna dutenentzako LEPa" Irakurketa Errazeko formatuan.
- Ogasuna/Errenta 2020, Hizkera Argiko formatuan.

Horrela, 2021ean 70 eduki egokitu dira guztira: 3. motako 5 eduki, 2. motako 5 eduki eta 1. motako 60 eduki. Horrez gain, aipatzekoa da hauek erabiltzen ari direla: 1. motako 32 eduki Hizkera Argian, 2. motako 3 eduki Hizkera Argian, 3. motako 2 eduki Hizkera Argian, eta 3. motako 2 eduki Irakurketa Errazean.

Hona hemen prestakuntzan eta ekintzan egokitutako edukien laburpena:

- Gobernamentu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiko 17 eduki (Gardentasunaren atariko edukiak, besteak beste).
- Funtzio Publikoaren Zuzendaritza Nagusiko 10 eduki (administrazioarekiko auzietarako dei egiteko karta eta zuzentzeko errekerimendu-karta, eta izendatzeko jarraibideak, besteak beste)
- Digitalizazioaren eta Herritarrenganako

Laguntzaren Zuzendaritza Nagusiko 8 eduki (Laguntzako fitxak, besteak beste)

- Katastroko eta Zerbitzuen Zuzendaritza Nagusiko 7 eduki (kartak: eraberritzearen handitzea, obra berriaren alta, besteak beste)

- Kirol Zerbitzuko 5 eduki (dirulaguntzei eta zuzentzeko errekerimenduei buruzko informazioa emaila, besteak beste)

- Euskararen Zuzendaritza Nagusiko 4 eduki (Atarilekuko informazioa, euskaraz lan egiteko prestakuntzari buruzkoa eta berbanet programari buruzkoa, besteak beste)

- Garraioen Zuzendaritza Nagusiko 3 eduki (mantentze-lanei eta gizalegearen aurkako ekintzei buruzko karta, besteak beste).

- Ogasun Zuzendaritza Nagusiko 2 eduki (karta ziurtatuari emandako erantzunari buruzko karta eta errekerimendu-eredua).

- Kultura Zuzendaritza Nagusiko 2 eduki (prestakuntzarako eskolei buruzko Foru Agindua eta prestakuntzarako dirulaguntza emateari buruzko jakinarazpena).

- Ingurumen Zuzendaritza Nagusiko 2 eduki (ingurumen-informazioari buruzko web-edukia eta aisialdi-gunearen kartela)

Eduki eta zerbitzu berriak sartzea eta irisgarritasuna hobetzea, Bizkaia Gardena foru-gardentasunaren erreferentziazko kanalean eta foru-erakundearen gardentasun-webguneetan

GARDENTASUN NEWSLETTERRA ETA OPEN DATA

2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiaren gardentasun eta datu irekien *newsletter* berrikusteko prozesua egin da.

Berrikuspen horren ondorioz, herritarrek Open Data Bizkaia ataritik harpidetzeko aukera duten komunikazio-tresna horretan eduki hauek txertatzea aurreikusten da:

Open Data Bizkaia berritasunak:

- Dataset berriak.
- Open Data Bizkaia lotutako informazio interesgarria.

Bizkaia Gardena berritasunak:

- Bizkaia Gardena lotutako informazio interesgarria.

Berritasunak Open Data ekosisteman:

- Datu irekien esparruko ekitaldi, lehiaketa eta erronka nagusien kronikak.
- Open dataren arloan aurreikusitako ekitaldien egutegia.
- Open data eremuari lotutako albiste nagusiak Bizkaian.

EDUKI ETA ZERBITZU BERRIAK

2021ean, Bizkaia Gardena foru-gardentasunaren atarian eduki berriak sartu dira, lehenik eta behin, Bizkaiko Foru

Aldundiaren eta foru-erakundearen zerbitzu-kartei lotuta.

Alde horretatik, ekitaldi honetan, zerbitzu-karta bakoitzaren plataforma espezifikoan, aurreikusitako kalitate-konpromisoen betetze-maila globala islatzen duen bistaratze bat txertatu da Microsoft Power BI formatuan. Era berean, bistaratze horrek karta bakoitzari lotutako zerbitzuen betetze-maila ebaluatzeko erabiltzen diren adierazleak erakusten ditu, baita adierazle horien balio objektiboa eta benetako balioa ere. 2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak sinatutako hitzarmenak argitaratzeko lana egin da, eskuragarri zegoen informazioa biltzeko eta sailkatzeko prozesu baten bidez. Ildo berean, 2022ko urtariletik Bizkaia Gardena eskuragarri dagoen bilatzaile bat egin da.

Bestalde, eta Bizkaia Gardena argitaratutako "lanpostuen zerrendari" dagokionez, 2021ean, atari horretan, eduki horri lotutako datuak modu bisualean islatzeaz gain, eduki horri lotutako datu espezifikoak modu interaktiboan kontsultatzeko aukera ematen duen bistaratze bat sartu da Microsoft Power BI formatuan.

Horrela, tresna horrek aukera hauek ematen ditu, besteak beste: Bizkaiko Foru Aldundiko lanpostuak plazaren kategoriaren arabera bilatzeko, eta, hautatutako kategorian, lanpostu horien kokapena lantokien arabera ikusteko; kategoriari lotutako plazen hizkuntza-eskakizuna ezagutzeko; eta, kategoria horri lotutako lanpostuen izena eta haien banaketa jakiteko Bizkaiko Foru Aldundiko Sailetan. Halaber, bistaratzeko horrek hautatutako kategoriarekin lotutako lanpostu zehatzei buruzko informazio xehatua ematen du.

HIZKERA ARGIKO EDUKIAK

Bizkaia Gardenako edukien irisgarritasun unibertsalaren arloan, aipatzekoa da 2021ean Bizkaia Gardenan atariko eduki guztiak Hizkera Argiaren irizpideetara egokitu direla (publizitate aktiboa, gardentasuna, informazio publikorako sarbidea, erreklamazio batzordea).

IRAKURKETA ERRAZERA EGOKITUTAKO ARAUDIA

2021ean, Bizkaiko Emakumeen Partaidetzarako Kontseiluaren Auto-antolaketa Dokumentua Irakurketa Errazean egin eta argitaratu da. Egokitzen ahal duen IFLAk (International Federation of Library Associations and Institutions) eta Inclusion Europek irakurtzeko zailtasunak dituzten pertsonentzat emandako nazioarteko jarraibideen arabera egin da, eta Irakurketa Errazeko Euskadiko Elkarteak berrikusi eta

bermatu du.

Horrekin batera, Bizkaiko Foru Aldundiak araudia Irakurketa Errazeko irizpideetara egokitzeko konpromisoa indartu du; lehendik ere arau hauek egokitu ziren: Bizkaiko Gardentasunari buruzko 1/2016 Foru Araua, Bizkaiko Emakumeen Partaidetzarako Kontseilua sortzen duen 17/2020 Foru Dekretua, Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako 4/2018 Foru Araua, eta Interes Gatazkei eta Bateriaezintasunei buruzko Foru Araua.

EDUKIEN HOBETUNTZA

2021ean, Bizkaia Gardenan osatzen duten atalak hobetzen jarraitu da, eta, ildo horretan, kudeaketa-gomendioei eta enkargu propioei lotutako edukien eguneratzea nabarmendu da. Eduki horietan, Bizkaiko Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Saileko eta Euskadiko Kontratazio Plataformako informazio-iturri nagusietarako sarbideak txertatu dira. Ildo horretan, Bizkaiko Foru Aldundian gardentasunaren eta datu irekien arteko harremana bultzatzeko xedez, urte honetan, Open Data Bizkaian eskuragarri dauden datu-multzoetarako esteka berriak sartu dira Bizkaia Gardenan; batez ere, foru-aurrekontuekin erlazionatutako datuak dira.

EDUKIEN DIBULGAZIOA

Azken urteotan etengabe egindako lanen ildotik, 2021ean gardentasun-edukien eta datu irekien barne-dibulgazioa bultzatu da, Bizkaiko Foru Aldundiko langileen

atarian, Atarilekun dauden albisteen bidez. Gainera, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak, herritarren eta gizartearen partaidetzari buruzko espazio berria egokitu du Atarilekun. Informazio hau aurki daiteke:

- Partaidetzaren webgunerako sarbidea.
- Partaidetza-prozesuak azaltzen dituen bideoa.
- Partaidetza-prozesuei buruzko *newsletter*rean harpidetzeko aukera.

Halaber, kanpoko ikuspegitik, Bizkaiko Foru Aldundiak gardentasun-edukien eta datu irekien dibulgazioa indartu du, Open Data Bizkaian eskuragarri dauden datuetan oinarrituta, eta horri begira, eduki propioak argitaratu ditu sare sozialetan (Bizkaia, BizkaiaGazteak, BizkaiaEmprende eta BizkaiaEmpresa) gai hauen inguruan:

- **Bizkaitik mugitu:** Bizkaiko garraio publikoaren erabilera oinarritutako ibilbideen kalkulagailua, lurralde historiko osoko ibilbideak planifikatzen dituen, garraiobide nagusien lineak eta ordutegiak konbinatuz.

- **BizkaiUp:** Bizkaiko Foru Aldundiaren informazioa eskuratzeko aukera ematen duen doako aplikazio mugikorra da, eta informazio ugari biltzen du, hala nola hondartzen egoerari, gaurkotasunari, jardueren agendari eta Bizkaiko turismo-planei buruzkoa. Era berean, aplikazioak herritarrei arreta emateko zerbitzura sartzeko aukera ematen du. Zerbitzu horretatik kontsultak egin, telefono interesgarriak aurkitu, aurretiko hitzorduak eskatu, eta izapideak kudeatu daitezke.

Zerbitzua sinplifikatzea eta hobetzea, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea gauzatzeko.

IPEEak BIZKORTZEA ETA KONTROLATZEA

Bizkaiko Foru Aldundiak hobetu egin du Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskare (IPEE) lotutako prozedura, eta, ildo horretan, instantzia orokorraren bidez jasotako eskaeren kudeaketa telematiko gaitu izana nabarmendu behar da. Horri esker, hasiera batean informazio publikoa eskuratzeko prozeduran sailkatu ez diren eskaera horiek modu eraginkorragoan izapidetu

ahal izan dira, bide horretatik sartzen diren IPEEei buruzko epeak arinduz. Modu berean, erakunde barruan, nabarmendu behar da Bizkaiko Foru Aldundiak aldatu egin duela gardentasunaren arloko erreklamazio-prozedura, eta alde aurretik IPEE bat izapidetu behar dela hura aurkezteko. Horrela, hauek saihesten dira:

- IPEE batetik eratortzen ez diren erreklamazioak.

- Erabiltzaileak erreklamazio arrunta eta gardentasunaren arloko erreklamazioa nahastea.

Halaber, informazio publikoa eskuratzeko eskaera horiei erantzuteko

epeak kontrolatzeko barne-eredua ezarri da, kudeaketa, plangintza eta jakinarazpenerako lankidetzatresnetan oinarrituta.

Gardentasunaren dimentsioa sendotzea, Bizkaiko Foru Aldundiaren zerbitzu publikoen diseinuan, prestazioan eta ebaluazioan

KONTRATUEN PLANGINTZA

Bizkaiko Foru Aldundiak bere 2022. urteko Kontratazio Plana argitaratu du Eusko Jaurilaritzaren kontratazio-plataforman eta Bizkaia Gardena plataforman. Plan horrek, gainera, Sailaren arabera aurreikusitako kontratu kopurua islatzen duen bistaratzea du Microsoft Power BI formatuan, bai eta kontratu horien tipologiaren araberako sailkapena ere (zerbitzuak, hornidurak, zerbitzu bereziak eta obrak).

Modu berean, urte honetan zehar, foru-erakundeek 2022. urteko Kontratazio Plana egin dute. Horregatik, foru-erakunde horien plangintza Eusko Jaurilaritzaren kontratazio-plataforman argitaratu da, bai eta foru-erakundearen gardentasun-atarian ere, Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legean xedatutakoaren arabera.

ARAUDI KONTOLIDATUAREN BILAKETA

2021ean, Bizkaiko Aldizkari Ofizialean zuzeneko sarbidea egokitu da, Bizkaia Gardena atariaren bidez indarrean dagoen foru-araudia bilatzeko.

Horrela, foru-mailako arauen publizitaterako kanal nagusien arteko kohesioa bultzatu da, eta foru-sail bakoitzaren araudi kontsolidatua eskuratzeko metodo berria jarri da herritarren esku, bai eta sail guztien araudi bateratu komuna eta administrazio elektronikoarekin lotutako araudi kontsolidatua ere.

HERRITARREN PARTAIDETZA ARAUDIAK EGITEN

Bizkaiko Foru Aldundiak berariazko atal bat gehitu du Bizkaia Gardenan, foru-arauak egiteari lotutako partaidetza-prozesuak bistaratzeko, eta, zehazki, arauak egiteari lotutako entzunaldi eta informazio publikoaren fasearen emaitza

nagusiak ikusten dira.

Horrela, jarduketa horri esker, araudien lehen zirriborroen berrikuspenean eta hobekuntza-proposamenean zenbat pertsonak parte hartu duten ikus daiteke, eta herritarrek egindako ekarpen zehatzak jasotzen dira, baita araudiaren ondorengo bertsioetan egindako ekarpenak ere.

ZERBITZU-KARTA BERRIAK

2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak 6 zerbitzu-karta egin eta argitaratu ditu Bizkaia Gardena atarian:

1. Gardentasuna eta Informazio Publikoa Eskuratzeko Ataria: Foru Administrazio Publikoaren jarduerari buruzko informazio publiko garrantzitsua, eguneratua eta irisgarria, eta Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskubidea baliatzeko baliabideak.

2. Herritarrentzako aurrez aurreko arreta ez espezializatua: erregistroa, informazioa eta orientazioa, izapidetzea autozerbitzuko lanpostuetan, eta herritarrei izapidetze administratiboan laguntzea.

3. Katastro eta Balorazio Zerbitzua: katastroko datu eguneratuak eta Bizkaiko higiezin bakoitzaren Gutxieneko Balio Esleigarriaren kontsulta.

4. Udal Kirola eta Kirol Azpiegiturak: kirol-jardunaren gaineko ezagutzaren sorkuntza eta eskaintza, eta kirola bultzatzen duten zerbitzuen eta ekimenen sustapena.

5. Euskalduna Jauregia: kudeaketa zerbitzua eta sarreraren salmentako prozesu osoa.

6. BEAZ: I+G+B jardueri (ikerketak, garapena eta berrikuntza) buruzko kalifikazio-txostenak egiteko eskaeren kudeaketa, zerga-egoitza Bizkaian duten enpresek sozietateen gaineko zergan kenkariak lor ditzaten.

Bizkaiko Foru Aldundiak gardentasunaren arloan erakunde laguntzaile gisa duen presentzia indartzea eta sendotzea.

Gobernu Irekirako Aliantzaren Tokiko Gobernuen Programaren (*Open Government Partnership* – OGP) arloan azken urteotan egindako lanekin bat etorritik, Bizkaiko Foru Aldundiak OGP Euskadiren hautagaitza osatu du Eusko Jaurilaritzarekin, gainerako foru aldundiekin eta EAEko hiru hiriburuetako udalekin eta Innobasque Berrikuntzaren

Euskal Agentziarekin batera. Foru Aldundia bi alderditan oinarritu da: Alde batetik, 2018-2020 aldirako Euskadiko Gobernu Irekirako Ekintza Planeara aurreikusitako jarduerak amaitzea eta ebaluatzea jarri du jomugan. Bestalde, 2021ean, OGP Euskadik Erakunde arteko bigarren Plana onartu du, Euskadin gobernu irekian aurrera egiteko.

Plan horrek hurrengo konpromisoak jasotzen ditu:

1. konpromisoa. COVID19aren Behatokia hirian eta herritarrentzako zerbitzuen egokitzapena.

2. konpromisoa. Aurrekontuen arloan gardentasuna bermatzeko eta kontuak emateko tresna.

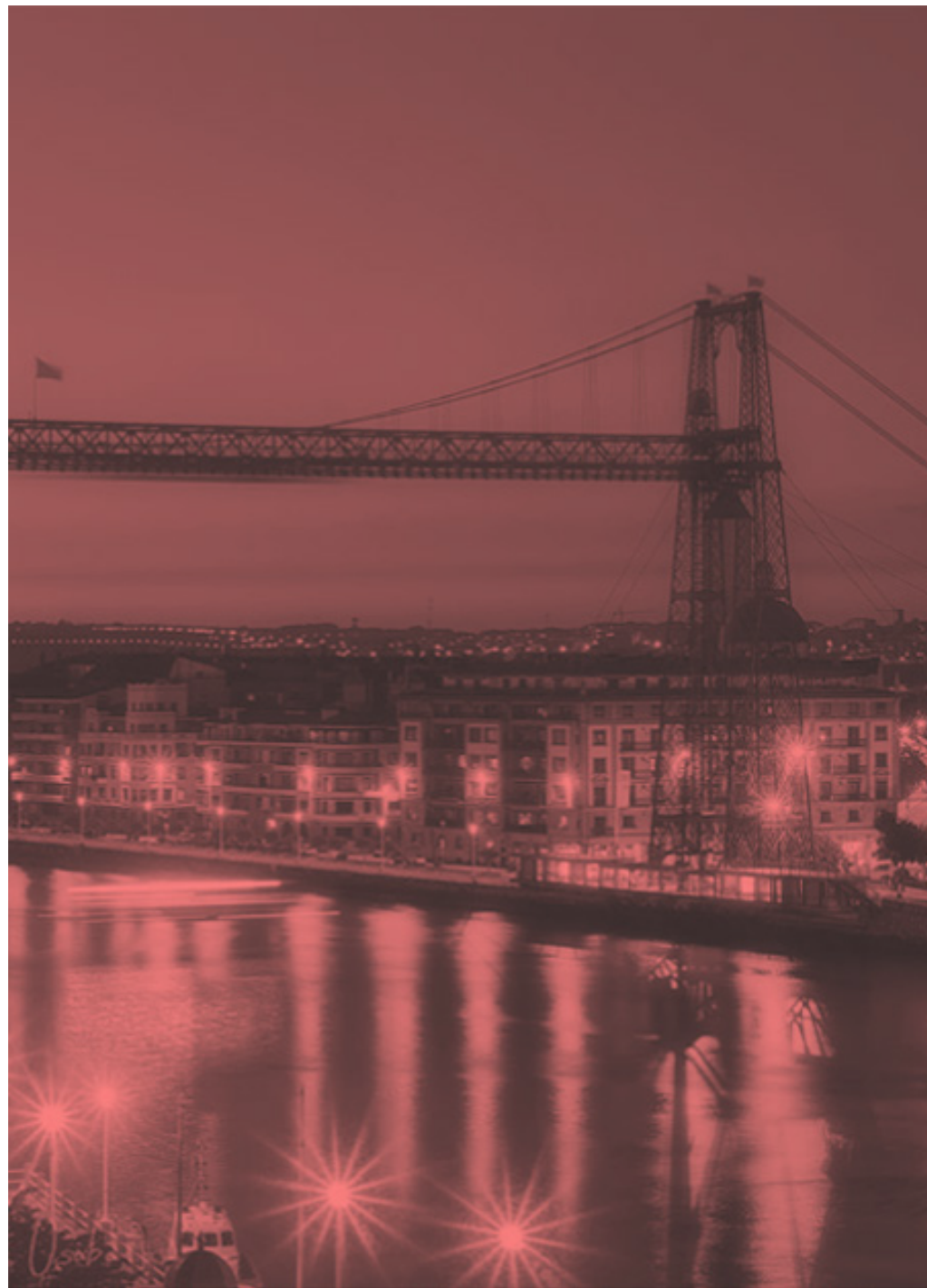
3. konpromisoa. OPEN ESKOLA: herritarren garapena eta indartzea.

4. konpromisoa. Euskadin legegintzako/ araugin-tza-ko/arauzko herri-

ekimenetarako proposamenak eta atxikimenduak jasotzeko tresna.

5. konpromisoa. Online zerbitzua eta bulego pilotu erdi-presentzialak, adinekoen bizi-proiektuei buruzko informazioa, orientazioa, bitartekaritza eta laguntza emateko.

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak modu aktiboan hartuko du parte 2., 3. eta 4. konpromisoetan.

3.2

Open Data Bizkaiaren potentziala optimizatzea, etorkizuneko proiektu baten giltzarri gisa

Bizkaiko Foru Aldundiaren datu irekien estrategia abian jartzeari begira, Open Data Bizkaia webgunea da bere hedapenaren giltzarria. Ildo horretan, 2. jarduketa-ardatz honek Open Data Bizkaiaren potentziala balioztatu gura du, barne-kudeaketako eredua hobetzeko funtsezko elementu gisa; hala, datu irekien onurak erabili gura dira, erabakiak hartzeko eta zerbitzu publikoak emateko prozesuak hobetzeko.

Plan honetan bigarren ardatz hau gauzatzeke ekintza hauek aurreikusi dira:

Bizkaiko Foru Aldundiko zerbitzuek datu-sortzaile gisa duten ahalmena maximizatzea

-

Datu irekien zerbitzurako kudeaketa-eredua diseinatzea eta ezartzea

-

Bizkaiko Foru Aldundiak datuak irekitzeko eta berrerabiltzeko dituen barne-gaitasunak bultzatzea

-

Open data barneko datuen analisirako dinamikak sortzeko palanka gisa aprobetxatzea

2021ean, ekintza bakoitza gauzatzeke egin dugu lan, jarraian azaltzen den moduan:

Bizkaiko Foru Aldundiko zerbitzuek datu-sortzaile gisa duten ahalmena maximizatzea

DATASET-EN IREKIERA

2021ean, Open Data Bizkaia atarian eskainitako datuen katalogoa zabaltzeko lana egin da. 2020an, ireki daitezkeen dataset berriak identifikatzeko eta ebaluatzeko Bizkaiko Foru Aldundiko zuzendaritza nagusiekin eta zerbitzuekin batera egindako lankidetzaren prozesu luzearen emaitzetan oinarrituta egin da. Zehazki, ekitaldi honetan dataset hauek argitaratu dira:

- **Bizkaibus – Bidaia eta errefortzuak:** planifikatutako eta benetan egindako Bizkaibusen autobusen bidaiei eta errefortzuei buruzko informazioa ematen du, bai modu globalean, bai modu espezifikoan Bizkaiko udalerri bakoitzari dagokionez.

- **Zergadunen egutegia:** zerga-ereduei, zergei eta zerga-ekitaldien aurkezpen-datei buruzko informazioa ematen dio zergadunari.

- **Bizkaiko toki-erakundearen direktorioa:** Bizkaian dauden toki-erakundeei (udalak, mankomunitateak eta partzuergoak) eta horien mendeko erakunde publikoei buruzko informazioa ematen du.

- **Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerak (IPEE):** Bizkaiko Foru Aldundiak hainbat ekitalditan jasotako Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerei buruzko informazioa ematen du.

- **BOSen Urteko Kontratazio Plana:** Ireki daitezkeen dataset berriak aurrekontuko ekitaldi batean BOSei –

Bilbao Orkestra Sinfonikoak– egingo duen kontratazio publikoaren programazioari buruzko informazioa ematen die herritarrei.

- **BEAZen Urteko Kontratazio Plana:** Bizkaiko Foru Aldundiaren BEAZ sozietate publikoak egingo duen kontratazio publikoaren programazioari buruzko informazioa ematen du. Haren helburua enpresei eta ekintzaileei aurrekontuko ekitaldi batean laguntzea da.

- **Dirulaguntzen Datu Base Nazionalaren (BDNS) egituraren arabera dirulaguntzak:** Bizkaiko Foru Aldundiaren “Sustapen Ekonomikoa” eta “Enplegua, Gizarte inklusioa eta Berdintasuna Sustatzeko” sailek urtean emandako dirulaguntzei, prozedurei, organo kudeatzaileei eta araudi erregulatuzaileari buruzko informazioa ematen du.

DESKARGATZE-ZERBITZU BERRIAK

Azpimarratzekoa da 2021ean Open Data Bizkaian WMS eta WMTS deskarga zerbitzuak sartu direla, datu multzo baten informazio geolokalizatua bistartzeko, baita datu geografikoak deskargatzeko zerbitzuak ere.

DATASET-EN IDENTIFIKAZIOA ETA EBALUAZIOA

Ireki daitezkeen dataset berriak identifikatzeko eta ebaluatzeko Bizkaiko

Foru Aldundiaren sail, zuzendaritza nagusi eta zerbitzuekin batera aurreko urteetan egindako lankidetzaren ildotik, 2021ean ariketa hori foru-arlo hauetara zabaldu da:

- Estrategia Digital eta Korporatiboaren Bulegoa
- Ingurumen Zuzendaritza Nagusia
- Garraio Zuzendaritza Nagusia
- Katastro eta Balorazio Zerbitzua
- Su-itxaltze eta Salbamendu Zerbitzua

Ekitaldi honen emaitza gisa, 2021eko abenduaren 31n Bizkaiko Foru Aldundia Open Data Bizkaia atarian datu geografikoak irekitzeko prozesuan dago, baita Bizkaiko suhiltzaileen esku-hartzei buruzko datuak eta Bizkaiko nekazaritza-ustategiei buruzko informazioa zabaltzeko prozesuan ere.

Datu irekien zerbitzurako kudeaketa-eredua diseinatzea eta ezartzea

FORU-SAILETAKO DATU IREKIEN OPEN DATA CHARTER-EKIN BAT EGITEA ARDURADUNEN IDENTIFIKAZIOA

106/2020 Foru Dekretuak aurreikusten duenez, Bizkaiko Foru Aldundian datuak irekitzeko prozesua behar bezala hedatzen dela bermatzeko, foru-sailek arduradun bat izendatu behar dute sail edo zuzendaritza nagusi bakoitzeko, datu irekien ardura duen zerbitzuarekin koordinatu dadin.

Hala, 2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiko sailetan pertsona horiek identifikatu dira, bai eta foru-agindu bidez izendatu ere. Foru-agindu horretan, sarrera gune gisa datu irekien ardura duen zerbitzuari dagokionez duten rola zehaztu da; era berean, haien erantzukizuna finkatu da, bai saileko datuen irekiera sustatzeko, bai datuak irekitzeko foru-proiektuaren helburuak lortzeko beharrezkoak diren zereginetan parte hartzeko.

2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak Open Data Charter erakundearekin bat egiteko izapideak hasi ditu. Erakunde hori 150 administrazio publiko eta erakunde pribatu baino gehiagok osatzen dute, eta Gobernu Ona bultzatzeko datu irekiak biltzea, partekatzea eta erabiltzea ahalbidetzen duten jardunbideak sustatzen ditu. Horrela, eta 106/2020 Foru Dekretuan jasotako datuen irekieraren printzipioekin bat etorriz, Bizkaiko Foru Aldundiak Open Data Charterren 6 printzipioak bereganatzeko konpromisoa hartuko du, hau da:

- Berez irekiak diren datuak: ireki daitezkeen datu guztien argitalpen-presuntzioan oinarritzen da.
- Datu egokiak eta osoak: datu irekien garrantzian zentratzen da, baita informazio original

eta osoaren argitalpenean ere.

- Datu eskuragarriak eta erabilgarriak: datu irekiak makina bidez irakurri eta erraz aurkitu behar dira.

- Datu alderagarriak eta elkarreragingarriak: datuak nazioarteko estandar komunetan oinarrituta argitaratu behar dira.

- Gobernantza eta herritarren partaidetza hobetzeko datuak: datuen irekiera

gardentasuna eta jarduera publikoan herritarren partaidetza areagotzera bideratu behar da.

- Garapen inklusiborako eta berrikuntzarako datuak: datu irekiek gizartearen garapenean lagunduko duten zerbitzu edo irtenbide berriak garatzeko oinarri gisa balio behar dute.

Bizkaiko Foru Aldundiak datuak irekitzeko eta berrerabiltzeko dituen barne-gaitasunak bultzatzea

FORU-SAILETAKO DATU IREKIEEN ARDURADUNENTZAKO PRESTAKUNTZA

Bizkaiko Foru Aldundiaren sailetako eta zuzendaritza nagusietako datu irekien arduradunen identifikazioarekin bat etorrira eta datu irekien zerbitzuaren arduradunarekin datuen irekieraren koordinatzaile gisa duten zeregina bultzatzeko xedez, 2021ean, arduradun horiek rol horri lotutako eginkizunetan trebatzeko prestakuntza espezifiko landu da.

Hala, prestakuntza horrek helburu hauei erantzun beharko die:

- Informazio irekiaren egungo testuinguru kokatzea, open data kontzeptua sartuta, bai eta haren abantailak eta erabilgarritasunak ere.
- Open Data Bizkaia, haren testuinguru eta helburu nagusiak ezagutzea, eta datuen katalogoa eta zerbitzuak aurkeztea.

- Datuen irekieraren printzipio gidariak aurkeztea. Horrek Bizkaiko Foru Aldundiaren Open Data Bizkaia datu irekien atarian datuen irekiera gauzatzeko modua arautzen du.

- Datuak irekitzeko prozesua ezagutzea, baita Bizkaiko Foru Aldundian datu irekiak kudeatzeko ardura duten unitateei dagozkien funtzioak ere.

OPEN DATARI BURUZKO PRESTAKUNTZA EMATEA

Aurrez adierazitakoaren ildotik, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak datu irekien arloari buruz Bizkaiko Foru Aldundiko langile guztientzako aukerako prestakuntza-ikastaroa prestatu du. Horrela, ikastaro horretan, gutxienez, elementu hauek landuko dira:

- Zer dira datuak?

- Datu irekien testuinguru historikoa

- Open data: informazioaren eskuragarritasunaren eta erabileraren demokratizazioantza

- Datuaren bizi-zikloa

- Datuen erabilgarritasuna

- Datuen erauzketa: erauzteko moduak

- Datuak bistaratzea

- *Storytelling-a*

- Open Data Bizkaia

- Datu irekiak antolatzeke eredu Bizkaiko Foru Aldundian

Open data barneko datuen analisirako dinamikak sortzeko palanka gisa aprobeztatzea

NEKAZARITZAN ERABILTZEKO KASUAK

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak ireki daitezkeen datasetak identifikatzeko eta ebaluatzeko, sailen, zuzendaritza nagusien eta zerbitzuen lankidetzaz egindako lanaren arloan, nekazaritzaren arloko datu irekien erabilerarekin erlazioatutako erabilera-kasu posibleak identifikatzeko ariketa egin da. Mundu osoko erabilera-kasu batzuen analisiaren ondorioa, erabilera-kasu posibleak alderdi hauetatik sor daitezkeela izan zen :

- Nekazaritzako laboreen tipologiari buruzko datuak azalera motaren datuekin lotzea.

- Nekazaritzako laborantzako datuak Bizkaiko datu meteorologikoekin lotzea.

- Produktzio-zentroen kokapena mapeatzea, haien ustiapen-motaren arabera.

- Nekazaritzako eta basogintzako erroldako datuak, haren balio-kate osoari dagokionez, finka guztien egiturarekin, ekoizpenarekin eta jarduerarekin lotzea.

Ariketa hori Bizkaiko Foru Aldundiko Nekazaritza Zuzendaritza Nagusiarekin partekatu da, eta agerian utzi du hainbat gairi buruzko datu-multzoak berrerabiltzeko potentziala, hala nola nekazaritza-sektoreko administrazioa eta legeria, datu sozioekonomikoak, natura- eta ingurumen-baliabideei buruzko datuak eta datu agronomikoak.

3.3

Ekosistema publiko-pribatu kolaboratibo eta berritzailea sortzea datuak irekitzearen inguruan

Datuak irekitzeko prozesuen leitmotiv-a jarduera baten garapenean sortutako informazioa eragileen artean partekatzea da, berrerabilera eta berrikuntzaren sorrera errazteko. Horrela, lankidetza-sare horiek sortzea da Open Dataren azken helburuetako bat.

Plan honetan ardatz hau garatzeko ekintza hauek aurreikusi dira:

Berrerabiltzaileekin entzute aktiboko kanalak ezartzea, datuen itxaropenak eta beharrak identifikatzeko

-

Foru-erakundeekin datuak irekitzeko estrategia bateratua hedatzea

-

Toki-erakundeei datuak irekitzen laguntzea, Aldundiko *Open Data Lake* izenekoaren funtsezko elementu gisa

-

Erakunde arteko lankidetza beste administrazio batzuekin, datu irekiekin sinergiak sortzeko

2021ean, ekintza bakoitza gauzatzeko egin dugu lan, jarraian azaltzen den moduan:

Berrerabiltzaileekin entzute aktiboko kanalak ezartzea, datuen itxaropenak eta beharrak identifikatzeko

HARREMANETARAKO FORMULARIOA

Open Data Bizkaiaaren harremanetarako formularioaren bidez, hainbat kontsulta jaso eta erantzun ditugu.

Harremanetarako kanal horri esker, herritarrek eta berrerabiltzaileek datu irekiei buruzko kontsultak egin ditzakete. Zehazki, 2021ean ezarritako kontaktuak, batez ere, Open Data Bizkaia argitaratutako Hidrologiako datuei buruzkoak izan dira, baita atarian argitaratu gabeko informazioari buruzkoak ere.

Foru-erakundeekin datuak irekitzeko estrategia bateratua hedatzea

FORU-ERAKUNDEEN DATUEN IREKIERA

2021ean, BEAZen eta BOSen (Bilboko Orkestra Sinfonikoa) Urteko Kontratazio Planen foru-erakundeei buruzko datuak ireki dira.

BEAZ jarduera ekonomikoaren hazkundera eta kalitatezko enpleguaren sorrera bultzatzen duen foru-erakundea da, eta Bizkaiko Foru Aldundiaren Ekonomia eta Lurralde Garapeneko Sailaren esku dago. Aurtan, Open Data Bizkaia erakundeak aurrekontuko ekitaldi honetan gauzatuko duen kontratazio publikoaren

programazioa eskaintzen du.

Toki-erakundeei datuak irekitzen laguntzea, Aldundiko Open Data Lake izenekoaren funtsezko elementu gisa

DATUEN IREKIERA

Bizkaiko toki-erakundeetatik datozen datuen irekiera bultzatzeari dagokionez, 2021ean BiscayTIK Fundazioa Urdulizko eta Busturiako udaletako eroldari buruzko datuak argitaratzen aritu da.

Open Data Bizkaia eskuragarri dauden datuen multzo horiek bi udalerrietako eroldaren datu demografikoak erakusten dituzte.

TOKI-ERAKUNDEAK DATUAK IREKITZEKO FORU-PROIEKTUARI ATXIKITZEA

Bizkaiko toki-erakundeak 106/2020 Foru Dekretuan aurreikusitako datu-irekieraren proiektuari atxiki daitezten, Bizkaiko Foru Aldundiak, Open Data Bizkaia datu irekien atariari, atari hori arautzen duen Foru Dekretuari eta toki-erakundeak Bizkaiko Foru Aldundiaren datu-irekieraren sistemara atxikitzearen onurei buruzko informazio-jardunaldia

egin zuen 2021eko uztailaren 9an. Jardunaldian 39 pertsonak, 26 udalek, 2 mankomunitatek eta partzuergo batek hartu zuten parte.

Horren guztiaren helburua, datuen irekiera eta zerbitzuak sortzeko ahalmena udalentsat eta lurraldeko gainerako toki-erakundeentzat errealitate bihurtzea da, datu ireki horiek berrerabiltzeak egungo zerbitzuak hobetzeko eta Bizkaiko herritarrentzat zerbitzu berriak sortzeko aukera ematen duelako, bai eta administrazioaren gardentasuna eta barne-kudeaketa hobetzeko ere.

Illo horretan, informazio-jardunaldiaren bidez, 106/2020 Foru Dekretuan aurreikusitako atxikipen-akordioa sinatuz gero Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak tokiko eragina duten datu irekien atari propioak sortzeko aukera eskaintzen duela jakinarazi zitzaizen udalerriei. Atxikitze horri esker, sinergiak sor daitezke Bizkaiko Foru Aldundiaren eta toki-erakundeen artean, baita Open Data Bizkaia sendotu ere, Lurralde historikoko administrazio publikoen atari gisa.

Horrela, 2021. urtearen amaieran, 10 toki-erakundek bat egin dute datuak irekitzeko foru-proiektuarekin, eta horietako 8k, udalerrri bakoitzerako Open Data Bizkaia ikuspegia duen datu irekien atari propioa dute. Sarbide horri esker, herritarrek Open Data Bizkaia barruko euren udalerrriaren atal espezifikoak jo dezakete. Atal horrek udalaren beraren webgunearen estiloa eta itxura gordetzen ditu, eta udalerriri buruzko datu ireki hauek ematen ditu:

Toki-erakundeek zuzenean sortutako eta kudeatutako datuak; horretarako, datuak irekitzeko sistemak atxikiko dira, Open Data Bizkaia Foru Datuak Irekitzeko Sistemari Atxikitzeko Akordioan ezarritako baldintzetan (l. eranskina).

Datuak baliabide propioen, IKT hornitzaileen edo informazio-kudeatzaileen bidez kudeatzen dituzten toki-erakundeen kasuan, Open Data Bizkaia atxikitzeko aipatutako akordioa sinatuz gauzatzen da atxikipena.

Datuak kudeatzeko BiscayTIK Fundazioaren zerbitzuak erabiltzen dituzten toki-erakundeek, atxikitzeko, berariazko hitzarmena sinatzen dute BiscayTIK Fundazioarekin arlo horretako datuak irekitzeko, eta gero Open Data Bizkaia atxikitzeko akordioa. Kasu horretan, atarian eskura jarritako datuez gain, BiscayTIK fundazioak irekitzeko egokitutako jotzen dituen datuak jarriko dira.

Hala, datuak kudeatzeko BiscayTIK Fundazioaren zerbitzuak erabiltzen dituzten toki-erakundeei dagokienez, nabarmendu behar da 2021ean foru-erakunde horrek 127 esparru-hitzarmen berritu dituela toki-erakundeekin, eta horietatik 121 BiscayTIK Fundazioarekin egindako datu irekien berariazko hitzarmenari atxiki zaizkiola.

Erakunde arteko lankidetzaren beste administrazio batzuekin, datu irekiekin sinergiak sortzeko

3.4

Datu irekien bidez Bizkaiarentzat balioa sortzea

Datu irekien potentziala ustiatzea eta horiei lotutako ekimen berritzaileak garatzea ahalbidetuko duen lankidetzak-ekosistema batek benetako inpaktua sortzera bideratuta egon behar du. Horregatik, jarduketa-ardatz gehigarri bat proposatzen da, ahalegin horiek Bizkaiko Lurralde Historikorako benetako balioa duen itzulkina gauzatu ahal izateko. Balio-sorkuntza hori datu irekien potentziala maximizatzean datza, datu horiek erabilita Bizkaiko biztanleen bizitza erraztu eta lurraldearen lehiakortasunari nolabait lagunduko dioten aplikazio, produktu eta zerbitzu berriak sortzeko.

Plan honetan ardatz hau gauzatzeko ekintza hauek aurreikusi dira:

Datu irekietan oinarritutako zerbitzu berrien edo hobeen garapena
bultzatzea

-

Ezagutzaren garapena eta talentuaren sorrera sustatzea lurraldean, datu
irekien esparruan

-

Open Data Bizkaian oinarritutako datuak berrerabiltzeko dinamizazio-
jarduerak sustatzea

2021ean, ekintza bakoitza garatzeko egin dugu lan, jarraian azaltzen den moduan:

Datu irekietan oinarritutako zerbitzu berrien edo hobeen garapena bultzatzea

KULTURKLIK AGENDA KULTURALA

Kulturklik agenda kulturala Euskadiko kulturaren esparruko datu irekiak partekatzean oinarritzen da; horrela, Euskadiko gaurkotasun kulturalaren difusioa bultzatzen da, sortzaileen zein industria kulturalaren sorkuntzen eta produktuen zabalkundea erraztuz.

Zehazki, Kulturklikek kultura-eremu hauei buruzko informazioa eskaintzen die herritarrei:

- **Agenda:** Euskadiko kultur ekitaldien datari eta lekuari buruzko informazioa, hau da, kontzertuak, antzezlanak, erakusketak, dantza, hitzaldiak, bertsolaritza, azokak, ikus-entzunezko proiektzioak, jardunaldiak, prestakuntza-ekitaldiak, lehiaketak, jaialdiak, haurrentzako jarduerak eta jaiak.
- **Gaurkotasuna:** arte bisualei, arte eszenikoei, musikari, ikus-entzunezkoen sektoreari, literaturari, artxiboari eta liburutegiei, museoei, ondareari edo artisautza-sektoreari buruzko albisteak, besteak beste.
- **Sorkuntzak:** Euskadin sortutako liburuak, diskoak, antzezlanak, dantza-ikuskitzak eta filmak argitaratzea.

Horren harira, 2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak, OGP Euskadi ekimenaren barruan, Eusko Jaurlaritzarekin eta Arabako eta Gipuzkoako foru-aldundiekin

lankidetzan jardun du, administrazioetako eduki-kudeatzaileek Kulturklik plataforma modu automatikoan elikatu dezaten. Halaber, 2021ean Kulturklik aplikazioan eremu berriak gehitu dira, hala nola ekitaldien geolokalizazioa, aplikazioa funtzionalagoa izan dadin.

BIZKAIUP

Bizkaiko Foru Aldundiak BizkaiUp aplikazioaren lehen bertsioa kaleratu zuen 2020an, Bizkaiko Foru Aldundiak argitaratutako informazio, albiste eta edukiekin, herritarrei kontsultak egiteko gune bat eskaintzeko.

2021ean, BizkaiUp aplikazioaren diseinua eguneratu da, baita Bizkaiko jardueren eta ekitaldien agenda, Bizkaiko jomuga turistikoaren katalogoa eta albiste interesgarriak ere. Modu berean, jakinarazpen-zerbitzu berria garatu dute, eta herritarren harrerarako kontaktu-puntu bat, herritarrei laguntza hobea emateko.

Ezagutzaren garapena eta talentuaren sorrera sustatzea lurraldean, datu irekien esparruan

LANKIDETZA UNIBERTSITATEKIN

2021ean, Bilboko Ingeniaritza Eskolarekin (Euskal Herriko Unibertsitatea) lankidetzan aritzeko aukerak aztertzen aritu gara, Bizkaiko Foru Aldundiaren datu irekiak berrerrabiltzeko (LPZ bistaratzea).

2021ean, Euskal Herriko Unibertsitateko eta Deustuko Unibertsitateko pertsonak izan ditugu, eta, besteak beste, datu irekietatik abiatuta bistaratze dinamikoen diseinuan egin dute lan.

DATUEN INGURUKO BARNE- PRESTAKUNTZA

Ekainean, Bizkaiko Foru Aldundiaren prestakuntza-planaren barruan, "DATUA" izeneko ikastaroa eman zen, ikasketa-plan honetan oinarrituta:

Datuen Mundua

- Zer dira datuak?
- Zelan komunikatu datuekin?
- Testuinguruaren garrantzia
- Datu motak
- Datuaren, informazioaren, ezagutzaren eta jakinduriaren arteko aldea

Datuen garrantzia eta eragina ulertuz

- Datuaren kalitatea
- Datuaren kalitatearen garrantzia

Datuaren bizi-zikloa

- Datuaren bizi-zikloa
- Faseak
- Funtsezko alderdiak

Datuaren gobernantza

- Zer da datuen gobernantza?
- Zergatik da beharrezkoa?

Datuaren analitika

- Zer da datuen analitika?
- Analitika motak
- Zer balio ematen digu?
- Analitikaren potentziala administrazio publikoan

Teknologien Bilakaera eta Artearen Egoera

- Zelan iritsi gara honaino?
- Adimen Artifiziala (AA) ezagutzen
- Adimen Artifizialaren iragana, oraina eta etorkizuna

Data-Driven administrazioa

- Zer da Data-Driven izatea?
- Kultura berri baterako printzipio komunak

Kultura datuetan

- Pertsona bakoitzaren zeregina
- Ezer ez egitearen/berdin jarraitzearen arriskuak
- Datuaren estrategia, Bizkaiko Foru Aldundian

Open Data Bizkaian oinarritutako datuak berrerabiltzeko dinamizazio-jarduerak sustatzea

VESPA VELUTINA DATA CHALLENGE

2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak erronka bat jarri du abian, *Kopuru* plataforma kolaboratiboaz baliatuta, Datuen Zientziak espezie inbaditzaileen hedapenaren aurka borrokatzeko baliabideak kudeatzen lagun dezakeela erakusteko. Erronkaren helburua udalerri bakoitzeko Vespa Velutinaren habiak aurreikusteko gai izango den algoritmoa sortzea izan da, 2020an kendutako habien datuekin testatuz. Hauek saritzen ziren:

- 2020an erretiratutako benetako habia-kopurura gehien hurbildu zen aurreikuspena.
- Espeziearen bilakaera kudeatzeko konponbide bisualik onena.

Hala, beste emaitza batzuen artean, erronka honek Open Data Bizkaian argitaratuta dauden bi bistaratze garatzea ekarri du. Lehenengoa, Bizkaiko udalerri bakoitzean 2020an erretiratu ziren habien iragarpenari lotua. Bistaratze horrek, Asiako liztorren habien zenbakizko bilakaeraz gain, udalerri bakoitzean aurreikusitako habien bolumen espezifikoak islatzen du, baita udalerriaren arabera liztorren habien ikuspegi georreferentziatua ere. Bigarren bistaratzeak, urtean erretiratutako habiak eta udalerri bakoitzeko habia-kopurua jasotzeaz gain, probintziako urteko klima adierazten du, eta udalerri

bakoitzean dauden basoak, estuarioak, belardiak eta ura duten eremuak.

EUSKO JAURLARITZAREN APLIKAZIOEN LEHIAKETA, OPEN DATA BIZKAIAREN DATUETAN OINARRITUTA

2020an, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiekin lankidetzan, Aplikazioen Lehiaketaren hirugarren edizioa antolatu zuen, Open Data Bizkaia ataritik datozen datuetatik eratorritako produktuak edo zerbitzuak sortu dituzten edo sortu gura dituzten norbanakoei eta enpresei zuzenduta, besteak beste.

Horrela, 2021eko uztailan lehiaketa horri zegozkion sariak banatu ziren. Ekitaldian, irabazleek euren aplikazioak azaldu zituzten, eta aplikazio horien inguruan sortutako ezagutza partekatu zuten. Hala, hirugarren edizio honetako aplikazio irabazleak hauek izan dira:

- Smart Public Tender: Kontratazio Publikoaren arloko azken berrikuntzak barne hartzen dituen eta administrazio publikoei eta enpresa lizitatzailerei erabakiak hartzen laguntzen dien web-plataforma. Machine Learning-i esker bi datu-iturri lotzen ditu (lizitazioak eta enpresak).
- AvatarParking: Donostian, aparkatzen laguntzeko pentsatutako aplikazioa. Erabiltzailea dagoen lekura denbora

errealean sartuz gero, aplikazioak gertuen dagoen aparkalekua, zenbat plaza libre dituen eta ibilbidean gorabeherarik izan daitekeen adierazten du, eta autoa hor aparkatuta uztearen kostua kalkulatzeko du. Aplikazioa mugikorrean modu aktiboan eramateko eta informazioa eta komandoak ahotsaren bidez jasotzeko pentsatuta dago, eta, beraz, gidatzean mugikorrarekin arreta galtzea saihesten du.

3.5

Gobernu Onaren eredua indartzea, foru-kudeaketa arduratsuaren eta gardenaren eragile gisa

Jarduketa-ardatz honek, lehenik eta behin, bultzada eman gura dio, Bizkaiko Foru Aldundian, zerbitzuen kudeaketa berritzailea egingo duen eta herritarren eta beste eragile batzuen behar eta aukeretara bideratuko den kudeaketa publikoko ereduari. Aldi berean, jarduketa-ardatz hori Gobernu Onaren eredua sendotzen saiatuko da, Aldundian eta foru-erakundeetan eremu korporatiboen multzoa osatzen duten elementuak finkatuz, Bizkaiko Foru Aldundiaren marka korporatiboa esanahi zabalean sendotzeko xedearekin.

Plan honetan ardatz hau gauzatzeko ekintza hauek aurreikusi dira:

Foru-mailan, baliabideen erabilerari, epeei eta herritarren aukerak betetzeari dagokienez proiektuen kudeaketa egokia erraztuko duen Administrazio Publikoko eredurantz aurrera egitea

-

Bizkaiko Foru Aldundia - foru-erakundeak nodoa indartzea, politika korporatiboen arloan, kudeaketa integratu eta eraginkorraren alde

-

Foru-mailan betetze-kultura ezartzeko esparru orokorra finkatzea

-

Pribatutasuna kudeatzeko eredua (datuen babesa eta informazioaren segurtasuna) hedatzea Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-erakundeetan

2021ean, ekintza bakoitza garatzeko egin dugu lan, jarraian azaltzen den moduan:

Foru-mailan, baliabideen erabilerari, epeei eta herritarren aukerak betetzeari dagokienez proiektuen kudeaketa egokia erraztuko duen Administrazio Publikoko eredurantz aurrera egitea

BIDAIAK KUDEATZEA

Eraginkortasunaren Foru Plana ezartzearen ondorioz, Bizkaiko Foru Aldundiak berariazko prozedura berria diseinatu eta ezarri du, foru-sailetan bidaia korporatiboak kudeatzeko politika operatibizatzeke.

PLANEN JARRAIPENA ETA EBALUAZIOA

2021eko martxoan Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Planen Koordinazio, Ebaluazio eta Jarraipenerako Zuzendaritza Nagusiaren eginkizunak bere gain hartu zituenetik, foru-planen jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresna komunak artikulatzeaz arduratu da. Zehazki, aurrera egin da Bizkaia Egiten Aginte Planean jasotako jarduketei buruzko datuen jarraipen- eta bilketa-prozeduran, bai eta plan estrategikoen jarduketei eta sailletako planen jarduketei buruzkoan ere. Hori horrela, adierazle egokiak definitu eta ezarri dira foru-sailekin eta Zuzendaritza Nagusiekin lankidetzan. 2021ean, 4

neurketa egin dira, eta bilerak egin dira sail guztietan.

Modu berean, Aldundiaren eta sailen kudeaketa optimizatzeko aukera ematen duen aginte-taulako sistema instalatzen jarraitu da. Tresna horren bidez, Diputatuek eta Zuzendari Nagusiek euren ardurapeko jarduketa bakoitzaren egoera eguneratua ikus dezakete.

Bizkaiko Foru Aldundia / Foru-erakundeak nodoa indartzea, politika korporatiboen arloan, kudeaketa integratu eta eraginkorraren alde

DANONARTEAN

2022ko martxoan DanonArtean abiaraztea dago aurreikusita, Bizkaiko Foru Aldundiak eta foru-erakundeek partekatzen dituzten korporazio-eremuetan kudeaketa hobetzeko eta komunikazioa bizkortzeko tresna. Tresna horrek 16 esparru korporatibo izango ditu:

- Aurrekontuak eta kontrol ekonomikoa
- Ogasuna
- Kontratazioa
- Giza Baliabideak
- Euskara
- Berdintasuna
- Gardentasuna
- Open Data
- Zerbitzuen hobekuntza
- *Compliance*
- Datuen babesia

- Informazioaren segurtasuna
- Administrazio-organoa
- Goi-kargudunak
- Batzar Nagusiak

BERDINTASUNA FORU-ERAKUNDEETAN

Bilkura bat egin zen foru-erakundeekin, berdintasunaren arloko araudiak foru-erakundeentzat dituen inplikazioen berri emateko, eta erakunde bakoitzaren berdintasun-politiken egoeraren eta garapen-mailaren berri izateko. Bigarren saioaren xedea inkestak emaitzak eta ateratako ondorioak ezagutzea, eta hurrengo urratsak zehaztea izan da. Bi saioen artean, inkestak egin dira, erakunde bakoitzaren berdintasunaren arloko egoeraren diagnostikoa egiteko.

Foru-mailan betetze-kultura ezartzeko esparru orokorra finkatzea

KODE ETIKOA ETA JOKABIDE-KODEA

Kontuan hartuta Bizkaiko Foru Aldundiak foru-sektore publikoan accountability eta *compliance* kultura hedatzeko duen konpromisoa, etengabeko laguntza eman du azken urteotan foru-erakundeetan

eremu horretan banakako programak ezartzeko.

Hala, aurtengoa mugarria izan da foru-sektore publikoaren betetze-arloan, foru-erakundeek etika- eta jokabide-kodea prestatu eta onartu dutelako, eta, horrez gain, salaketarako kanalaren protokoloa

ere ezarri da, eta foru-erakundeek salaketak eta kontsultak idatziz aurkeztu ahal izateko posta elektronikoko helbide bat gaitu dute.

COMPLIANCE PROGRAMAREN KOMUNIKAZIOA

Foru-sektore publikoan betetze-kultura hedatzeari dagokionez, 2021ean, Zaintza eta Kontrol Organoko langileen eta kideen arteko komunikazio-saioak egin dira, Bizkaiko Foru Aldundian *compliance* programa globala ezartzeko egiten ari diren prozesuaren berri emateko.

Saioetan, programaren ezaugarri eta betekizun nagusiak eta onartutako tresnak azaldu dira: Etika eta Jokabide Kodea, Salaketarako Kanala eta Zaintza eta Kontrol Organoaren figura. Horrez gain, bilkuran, laguntza eta babes eskaini zaie hala erabaki duten erakundeei.

COMPLIANCE PROGRAMAREN GAINBEGIRATZEKO, KONTROLATZEKO ETA EBALUATZEKO GIDA

Arestian azaldutakoaren ildotik, Bizkaiko Foru Aldundiak *compliance* programa gainbegiratzeko, kontrolatzeko eta ebaluatze gida sortu du, programa ezarri ondoren urtero egin behar diren lan zehatzak bideratzeko.

ZAINTZARI ETA KONTROLARI BURUZKO PRESTAKUNTZA

Foru-erakundeetako Zaintza eta Kontrol Organoen gaitasunak indartzeko asmoz, Bizkaiko Foru Aldundiak bertako kideei zuzendutako 4 prestakuntza-saio egin

ditu:

- Lehenengo bi prestakuntza-saioek Salaketarako Kanalaren kudeaketan sakondu dute, eta gai hauek landu dituzte: kanalaren erregulazioa, salaketa baten aurrean kudeatzeko eta erantzuteko prozedurari buruzko faseak, jarraibideak eta gomendioak, eta, azkenik, kanala ezartzean jarduteko moduari buruzko ekintza-plana.

- Hurrengo bi saioek ausazko kontrolak izan dituzte ardatz, eta Zaintza eta Kontrol Organoaren funtzio nagusia azaldu dute: “*Compliance* Programaren aldizkako egiaztapenak egitea”, programa inplementatu den eta modu eraginkorrean bete den ala ez egiaztatze.

Ekimen horiei esker, foru-erakundeetako Zaintza eta Kontrol Organoek hobetzeko aukeren identifikazioan sakonduko dute, bai eta ekintza zuzentzaileak behar dituen balizko desadostasunetan ere, *compliance* programa, etengabe ebaluatzen eta hobetzen ari den prozesu bizia izan dadin.

Pribatutasuna kudeatzeko eredia (datuen babesa eta informazioaren segurtasuna) hedatzea Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-erakundeetan

DATUEN BABESARI BURUZKO AINTZATESPENA BIZKAIKO FORU ALDUNDIARI

Bizkaiko Foru Aldundiak bere hautagaitza aurkeztu zuen Datuak Babesteko Espainiako Agentziak (AEPD) ematen duen “Proaktibitatearen eta Jardunbide Egokien Saria, Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorra eta Datu Pertsonalak Babesteko eta Eskubide Digitalak Bermatzeko Lege Organikoa betetzean” sarirako, plan hau aurkeztuta: “Bizkaiko lurralde historikoko foru-sektore publikoko datuak babesteko araudira egokitze gida”.

AEPDk, datu pertsonalak babesteko eta eskubide digitalak bermatzeko araudi orokorra betetzeko proaktibitatearengatik eta jardunbide egokiak betetzeagatik saritu du Aldundia.

Mugarri horrek, datuen babesaren eta informazioaren segurtasunaren arloan Bizkaiko Foru Aldundiaren kudeaketa korporatiboaren eredia aitortzea dakar. Eredu horren zutabe nagusiak hauek dira: ikuspegi parte-hartzailearen bidez betetze-kultura ezin hobea, Aldundiaren eta foru-erakundeen barruko zeharkako kudeaketa eta langileen prestakuntza eta kontzientziazioa ahalbidetzen dituen etengabeko hobekuntzara bideratutako eredia ahalbidetzen duen datu pertsonalen babesa eta segurtasun

integrala bermatzea.

Horrela, Bizkaiko foru-sektore publikoaren datuak babesteko araudira egokitze gida planari saria ematea pizgarria izan da Bizkaiko Foru Aldundiak eremu horretan erreferentziazko administrazio publikoa den aldetik duen konpromiso sendoarentzat. Konpromiso hori gauzatzen jarraituko du, bere eredia teknologia berriei sortzen dituzten datuen erabilera erator daitezkeen erronka berrietara, eta bete behar dituen lege- eskakizun berrietara etengabe egokituz. Horrela, Foru Erakundeak lanean jarraituko du datuen babesari buruzko araudira egokitze, foru-sektore publikoa egokitze gida planaren bidez, herritarren eta Aldundiko langileen datu pertsonal ugarien babesa bermatzeko.

DATUAK BABESTEKO ARAUDI OROKORRERA (DBEO) EGOKITZEA

Bizkaiko Foru Aldundiak apustu sendoa egin du foru-sektore publikoa Datuak Babesteko Araudi Orokorrean jasotako eskakizunetara egokitze, eta, alde horretatik, 2021ean egokitze gida hori gauzatzeko berariazko plana egin du. Testuinguru horretan, lehenik eta behin esan behar da Bizkaiko Foru Aldundiak 2020an argitaratu zuela Tratamendu Jardueren Erregistroa (TJE-RAT), foru

webguneko Bizkaia Irekia atalean, eta kontroleko agintaritzari (Datuak Babesteko Euskal Bulegoa) zein Aldundiko langileei jakinarazi zitzaie.

Horrela, erregistro horri dagokionez, 2021ean tratamendu-jarduerak sortu, ezabatu eta aldatu dira; eta Bizkaia.eus-eko TJE-RATen tratamendu-jardueren eta Egoitza Elektronikoen prozeduren katalogoan argitaratutako administrazio-prozeduren arteko lotura-proiektuaren aurkezpena egin da, Tratamendu Jardueren Erregistroa elikatzeke eta informazio gehigarria kargatzeko prozesuaren bidez, bi helbururekin:

- Datuen babesari buruzko informazioa azkar eta erraz emateko betebeharrak betetzea, TJE-RATen dagoen datuen babesari buruzko informazioa erabiliz.
- Datuen tratamenduei buruzko informazio osoa ematea, Arriskuen Analisiak hedatzeko eta gauzatzeko.

Gainera, Bizkaiko Foru Aldundiaren webgunean, TJE-RATen edukiaren eta funtzionamenduaren berri ematen duen bideoa argitaratu da (<https://web.bizkaia.eus/eu/datuen-babesa>), eta, ondoren, kanpoan eta barruan zabaldu da, Atarilekuren bidez.

SEGURTASUN-ESKEMA NAZIONALAREKIN LERROKATZEA

Bizkaiko Foru Aldundiko Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusia lanean ari da Administrazio Elektronikoen eremuan Segurtasun Eskema Nazionala arautzen

duen urtarilaren 8ko 3/2010 Errege Dekretuan jasotako aginduak foru-sektore publiko osoan ezartzeko.

Segurtasun Eskema Nazionalaren xedea da segurtasun-politika ezartzea bitarteko elektronikoen erabileran, Sektorre Publikoaren Araubide Juridikoaren urriaren 1eko 40/2015 Legearen esparruan, eta sektore publikoan tratatutako informazioaren segurtasuna behar bezala bermatzen duten oinarriko printzipioek eta gutxienezko eskakizunek osatzen dute.

Horrela, 2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak administrazio elektronikoen esparruan segurtasun-arriskuak aztertzeke prozesua burutu du, eta horren emaitza identifikatutako arrisku-baldintzak kudeatzen dituen arriskuen tratamendurako plan bat egitea izan da. Lan horretan, halaber, 2019an eta 2020an foru-erakundeetan egindako arriskuen analisi-prozesua berrikusi eta eguneratu da, 2021ean egindako azterlanean txertatzeko.

Horrez gain, Bizkaiko Foru Aldundiak CCN-CERT (Zentro Kriptologiko Nazionala) izenekoari jakinarazi dizkio segurtasunaren arloko 2021eko ekitaldiko datuak eta emaitzak. Datu eta emaitza horiek erakunde horrek egindako "Segurtasunaren Egoeraren Txosten Nazionala" elikatzen dute.

DATUAK BABESTEKO PRESTAKUNTZA EMATEA BIZKAIKO FORU ALDUNDIARI

2021ean, datuak babesteko zeharkako planaren esparruan, Bizkaiko Foru Aldundiak barne-prestakuntzako hainbat saio antolatu ditu, langileak datuen babesaren arloan sentsibilizatzeko eta gaitzeko. Hala, Bizkaiko Foru Aldundiko 786 langilek egin dute prestakuntza-saio horiei buruzko ikastaroa, eta % 100ak gainditu du.

Modu berean, Bizkaiko Foru Aldundiak, erakundeko langileen karrerako prestakuntzan, datuen babesari buruzko ikastaro bat sartu du. Zehazki, 2021ean 44 pertsonak egin dute ikastaro hori, eta % 100ak gainditu du.

AHOLKULARITZA JURIDIKOA DATUEN BABESAREN ETA INFORMAZIOAREN SEGURTASUNAREN ARLOAN

Informazioaren segurtasunaren arloko gorabeheretan, datuen babesaren arloko kontsultak eta eskubideen erabilera kudeatzen egin dugu lan. Hala, 2021ean, datuen babesaren eta informazioaren segurtasunaren arloko 148 kontsulta juridikori erantzun zaie; horietatik 107 Aldundiari berari egokitu zaizkio, eta 36 foru-erakundeei.

Modu berean, eskubideen eskaerak izapidetzeko eta ebazteko lan teknikoak egin dira datuen babesaren arloan (ezabatzea, zuzentzea eta sarbide-eskubideak).

3.6

Gobernantza-eredu eraginkorra ezartzea, foru-eremuan gardentasunaren eta datuen irekieraren jarraipena eta ebaluazioa egiteko

Jarduteko ardatz honen helburua gardentasunari eta datuen irekierari lotutako barneko jarraipen eta ebaluaziorako mekanismo eraginkorrak egituratzea da, bi arlo horietan ezarritako mugarriak eta helburuak betetzen diren ala ez jakiteko. Jarraipen- eta ebaluazio-prozesu horri laguntzeko, jarduteko ardatz honen bidez Aldundiak analisi-sistematika berrietan aurrera egin ahal izatea lortu nahi da, balio handiagoko ondorioak lortzeko helburuarekin.

Plan honetan ardatz hau gauzatzeko ekintza hauek aurreikusi dira:

Gardentasunaren eta datuen irekieraren aldizkako ebaluazioa Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-erakundeetan

-

Bizkaia Gardena eta Open Data Bizkaia atariei buruzko kontsultak, trafiko eta erabilerak aztertzeke sistemaren bilakaera, horiek ebaluatzeke eta hobetzeke mekanismo gisa

2021ean, ekintza bakoitza gauzatzeko egin dugu lan, jarraian azaltzen den moduan:

Gardentasunaren eta datuen irekieraren aldizkako ebaluazioa Bizkaiko Foru Aldundian eta foru-erakundeetan

GARDENTASUNAREN EBALUAZIOA

2021ean, Bizkaiko Foru Aldundiak jarraipena eman die foru-mailako gardentasunaren kudeaketari dagokionez duela urte batzuetatik hona ezarritako etengabeko berrikuspen-, jarraipen- eta ebaluazio-prozesuei, bildutako datuen eta informazioaren eguneratzea ziurtatzeko helburuarekin.

Horrela, gardentasunaren arloko laguntza eman zaie foru-erakundeei, zalantzak argituz, arau-aldaketen ondorioz edukiak egokitzeko barne-jarraibideak landuz, etab. Horrenbestez, Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak ere foru-erakundeei lagundu die, haien gardentasun-atariak behar bezala eguneratzen direla bermatzeko.

GARDENTASUNAREN ETA DATU IREKIEN 2020 MEMORIA

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak 2021ean egin eta argitaratu zuen 2020ko memoria, euskaraz eta gaztelaniaz. Memoria horretan, 2020an zehar gardentasunaren eta datu irekien arloan Bizkaiko Foru Aldundiak egindako jarduketa eta ekintza nagusiak jasotzen dira. Horrela, 2020ko memoriak aldaketa bat ekarri du egituran eta edukian, aurreko urteetan argitaratutako memoriekin alderatuta, eta Gardentasuna eta Datu Irekiak 2020-2022 Foru Planari dagokionez egindako lehenengo memoria izan da.

GARDENTASUNAREN ETA DATU IREKIEN AGINTE-TAULA

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak 2020-2022 aldirako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Planaren ebaluazio eta jarraipenerako aginte-taula gauzatzen jarraitu du. Horrela, hainbat saio egin dira 2020-2022 aldirako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Planaren proposatutako ekintzak betetzeari lotutako adierazle nagusiak eta horietako bakoitzerako ezarritako helburuak identifikatzeko eta hautatzeko.

Halaber, 2021ean hasiera eman zaio aginte-taularen garapen tekniko eta teknologikoari, identifikatutako adierazleen automatizazioa eta adierazle bakoitzaren jatorrizko iturrien dokumentazioa lortzeko.

GOOGLE ANALYTICS IKASTAROA

Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak *Google Analytics* ikastaro batean hartu du parte 2021eko azaroan. Ikastaroaren helburua *Google Analytics* tresnaren bidez oinarritzko webgune bat neurtzeko modua ezagutzea izan da, modu horretan Bizkaia Gardena eta Open Data Bizkaia atarietatik bisitei, erabiltzaileei eta deskargei buruzko datuak lortzeko eta ustiatzeko. Alde horretatik, hauek izan dira ikastaroaren edukiak: iragazkiak, metrikak, erabiltzailei buruzko oinarritzko txostenak, kanpainen neurketa, portaera-txostenak, etab.

GARDENTASUNAREN ETA DATU IREKIEN ADIERAZLE NAGUSIEN BILAKAERA

Memoriaren hurrengo atalean azalduko denaren ildotik, eta laburpen gisa, Bizkaiko Foru Aldundiaren gardentasunaren eta datu irekien arloko adierazle nagusien bilakaeraren ikuspegi orokorra emango dugu:

- Lehenik eta behin, 2021ean, Informazio Publikoa Eskuratzeko 67 eskaera aurkeztu dira, eta % 5eko beherakada izan da 2020an aurkeztutako eskaeren aurrean.
- Bizkaia Gardena atariari dagokionez, 2021ean 94.236 bisita izan dira guztira; hau da, 2020an baino %32 gehiago. Alde horretatik, atarian egin diren bisiten %85 erabiltzaile berriek egin dituzte, eta Bilbo izan da egindako bisiten ardatz nagusia, bisita guztien % 37arekin.
- Open Data Bizkaia atariari dagokionez, 2021ean erabiltzaile kopurua ia bikoiztu egin da 2020arekin aldeartuta. % 80ko hazkundea izan du eta 15.911 erabiltzaile izan ditu.

Bizkaia Gardena eta Open Data Bizkaia atariei lotutako kontsultak, trafikoa eta erabilerak aztertzeke sistemaren bilakaera, horiek ebaluatzeko eta hobetzeko mekanismo gisa

2021eko **analisia:**

Azken atal honen helburua publizitate pasiboaren eta aktiboaren arloko adierazle nagusiak erakustea da:

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren analisia

-

Gardentasunaren eta datu irekien atarien analisia

INFORMAZIO PUBLIKOA ESKURATZEKO ESKAEREN ANALISIA

Hurrengo orrialdeetan, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerei buruzko zenbait aldagairi, Bizkaia Gardena gardentasun-atariari eta datu irekien Open Data Bizkaia atariari lotutako adierazle nagusiak biltzen dira.

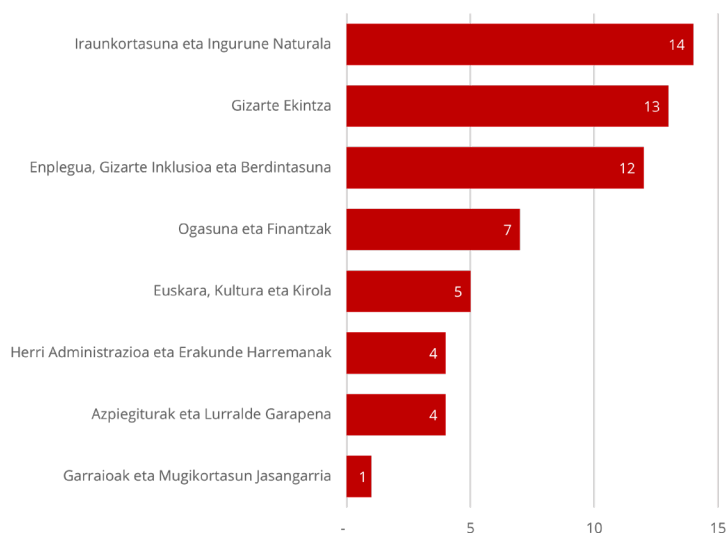
Barne-kudeaketa eta epeak betetzea, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerei dagokienez

2021ean, Informazio Publikoa Eskuratzeko 67 eskaera (IPEE) erregistratu dira, Bizkaiko Foru Aldundiari eta foru-erakundeei egindako eskaerak, hain zuzen ere.

Ondoren, Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaerak jaso dituzten Sailak eta eskaerak ebazteko modua erakusten dira.

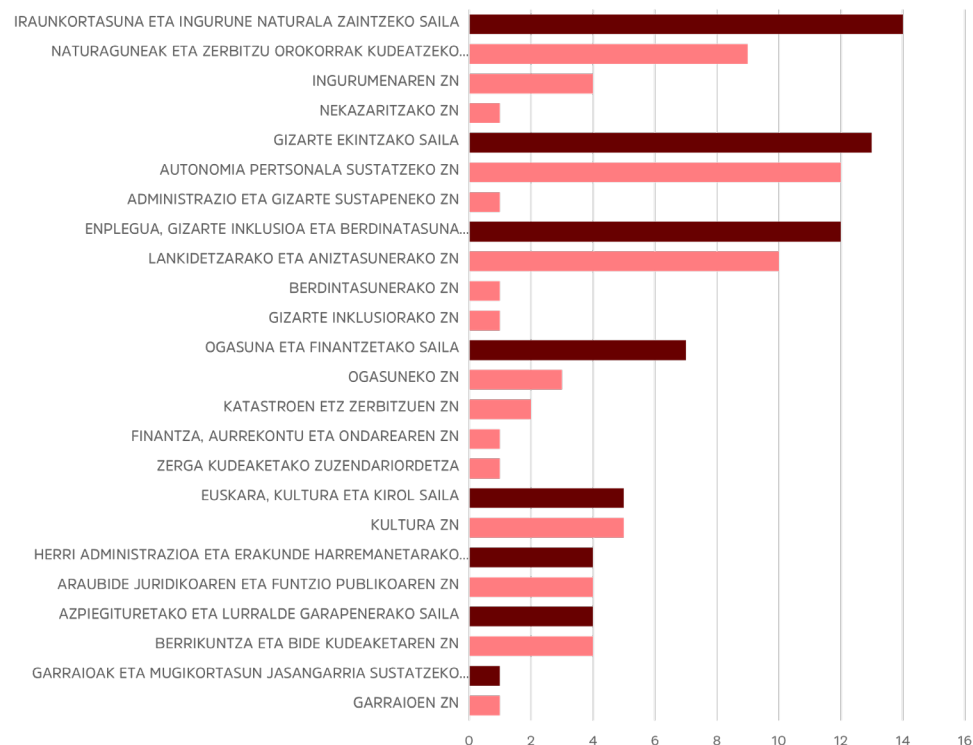
Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren kopurua Sailen eta foru-erakundeen arabera

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra bitartean erregistratutako eskaeretan oinarrituta.

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren kopurua Sailen eta ebazteko eskumena duten organoen arabera

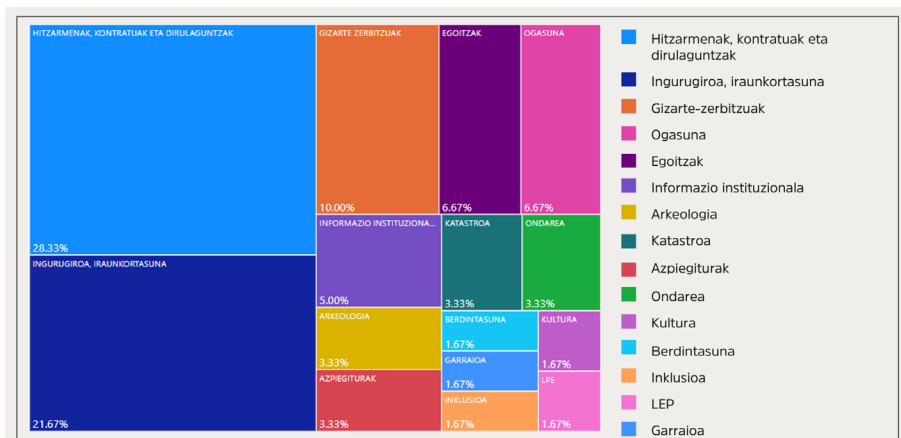
Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra bitartean erregistratutako eskaeretan oinarrituta

Eskaera gehien jaso dituzten Sailak hauek dira: Iraunkortasuna eta Ingurune Naturala (eskaeren % 23), Gizarte Ekintza (% 21), Enplegua, Gizarteratzea eta Berdintasuna (% 20) eta Ogasuna eta Finantzak (% 11).

Informazio Publikoa Eskuratzeko Eskaeren banaketa gaien arabera

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra bitartean erregistratutako eskaeretan oinarrituta

Zelan izapidetu ziren jasotako eskaerak?

2021ean, informazio publikoa eskuratzeko 67 eskaera jaso ziren. Horietatik 7 eskaera atzera bota ziren, 59 izapidetzera onartu ziren eta bat ez zen onartu.

EZ ONARTUAK

% 2

Eskaera aztertu ondoren, Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren 22. artikuluan ez onartzeko ezarritako arrazoietan ezarritakoaren arabera, ez da izapidetzera onartu, artikuluan aipatutako inguruabarretako bat dagoelako.

Zelan ebatzi ziren eskaerak?

2021an izapidetzera onartutako Informazio Publikoa Eskuratzeko 59 eskaerak ebatzteko moduari dagokionez, eskaeren % 91,5 baietsi egin ziren.

IZAPIDEZERA ONARTUAK

% 98

Eskaera aztertu ondoren, Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren 22. artikuluan ez onartzeko ezarritako arrazoietan ezarritakoaren arabera, izapidetzera onartu da, artikuluan horretan adierazitako inguruabarrik ez zegoelako.

BAIETSIK

% 91,5

Eskaera aztertu ondoren, Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren informazioa eskuratzeko eskubidea baliatzeko mugei buruzko 21. artikuluan ezarritakoaren arabera, ez dago eskatutako informazioa eskuratzeko ezezten duen inolako kasurik.

EZETSIK

% 8,5

Eskaera aztertu ondoren, Bizkaiko Gardentasunari buruzko otsailaren 17ko 1/2016 Foru Arauaren informazioa eskuratzeko eskubidea baliatzeko mugei buruzko 21. artikuluan ezarritakoaren arabera, ezetsi egin da, artikuluan horretan aipatutako inguruabarretako bat dagoelako.

GARDETASUNAREN ETA DATU IREKIEN ATARIEN ANALISIA

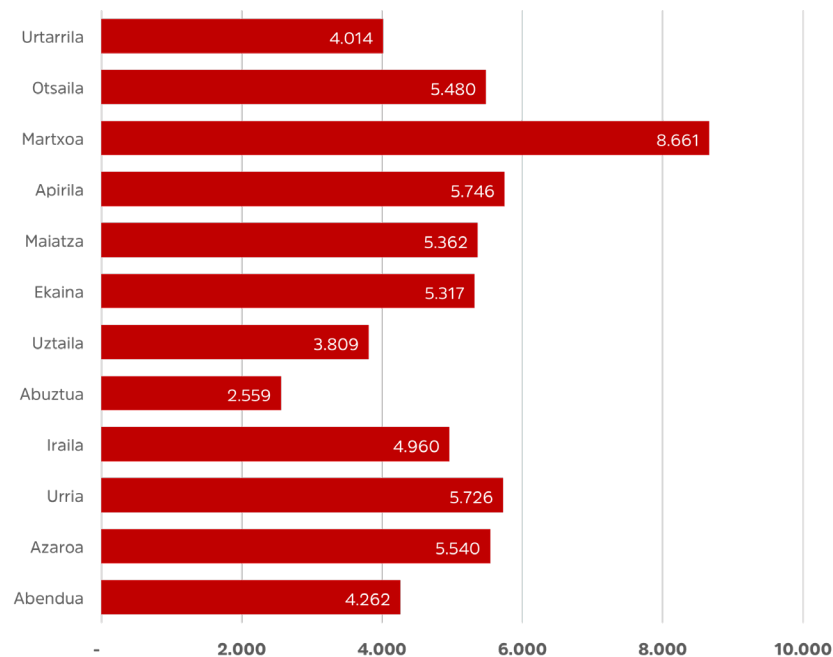
1. BIZKAIA GARDENA (www.gardentasuna.bizkaia.eus)

Erabiltzaileen ikuspegi orokorra

2021ean, guztira 94.236 bisita izan zituen Bizkaia Gardena atariak (hau da, aurreko ekitaldian baino % 32 gehiago). Guztira, 61.436 erabiltzaile izan zituen (% 47ko gehikuntza); gehienak erabiltzaile berriak (atariko bisiten % 85).

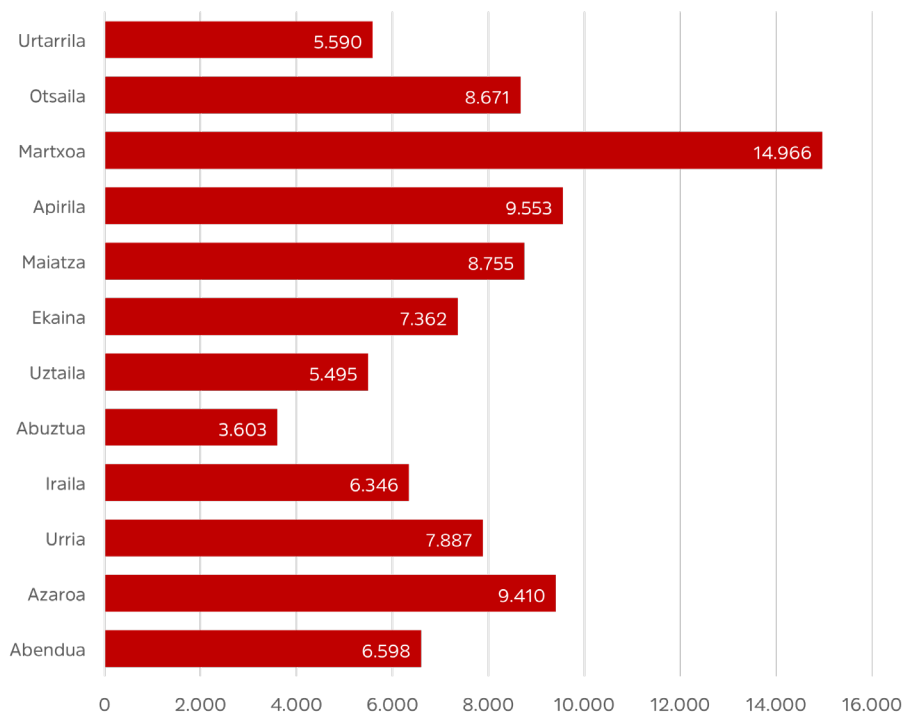
ERABILTZAILEAK www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

BISITATUTAKO WEBGUNEAK www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

WEBGUNE BISITATUENAK www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

1. Araugintzako informazio juridikoa
2. Zerbitzuen karta – Eskola Kirola
3. Goi-kargudunen *Curriculum* profesionala
4. Informazio instituzionala
5. Zerbitzuen karta – Bizkaibus
6. Gardentasun-bideoa
7. Zerbitzuen karta – Katastroa eta balorazioa
8. Gizarte Ekintza Saila
9. Giza baliabideak
10. Zerbitzuen karta – Arreta goiztiarra

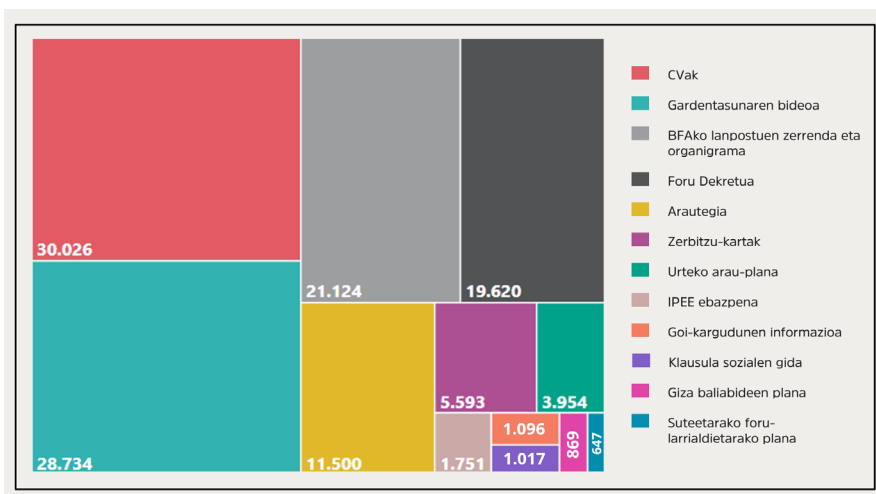
Bizkaiko Foru Aldundiaren gardentasun-atariko bilatzailean gehien erabiltzen diren bilaketa-terminoen artean hauek daude:

1. Zerbitzu-kartak
2. Ahaldua
3. Organigrama
4. Ordainsariak
5. Bizkaia
6. LPZ
7. LANBERRI
8. Foru-agindu humanitarioa
9. Artxiboa
10. Hitzarmena

2021ean, Bizkaia Gardena atariko 12 kontzeptu deskargatueneen batura 125.931 deskarga izan dira guztira, eta kontzeptu horiek ekitaldiko deskarga guztien % 63a dira. Deskarga horiek honela banakatzen dira:

DESCARGA KOPURUA www.gardentasuna.bizkaia.eus

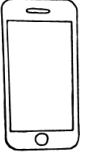
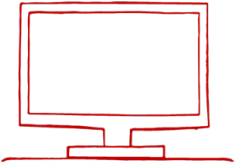
Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

ATARIAN SARTZEKO GAILUAK

www.gardentasuna.bizkaia.eus

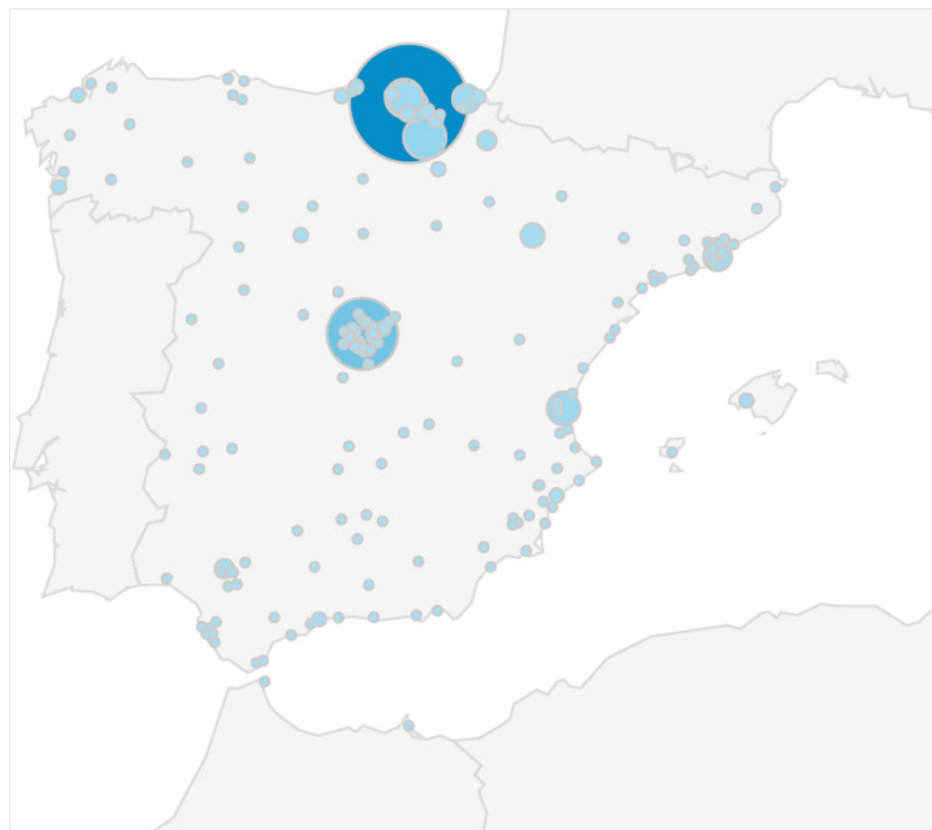
Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

Telefono mugikorra	PCa	Tableta
% 30	% 68	% 2
		

2021ean, Bizkaia Gardena atarira sartu diren erabiltzaileen % 82,29 estatuko biztanleak dira, eta guztizkoaren % 52, Euskadiko herritarrak. Erabiltzaileak bizi diren hiriari dagokionez, bisiten % 31,20 Bilboko herritarrak dira.

BISITEN JATORRIA www.gardentasuna.bizkaia.eus

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra gardentasun-atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

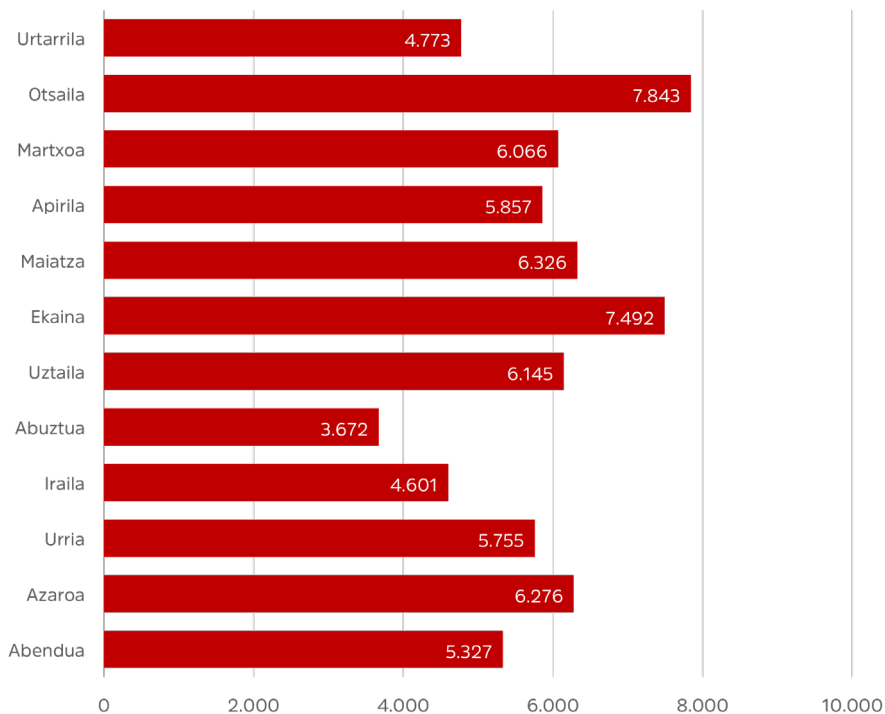
2. OPEN DATA (www.opendatabizkaia.eus)

Erabiltzaileen ikuspegi orokorra

2021ean, guztira, 70.133 bisita izan ziren Open Data Bizkaia atarian (aurreko ekitaldian baino % 10 gehiago); guztira 15.911 erabiltzaile izan ziren (% 80ko igoera), eta gehienak erabiltzaile berriak izan ziren (atariko sarreraren % 90 baino gehiago).

WEBGUNEEN BISITAK www.opendatabizkaia.eus

Iturria: dokumentu honen egileek egin, 2021/01/01etik 2021/12/31ra Open Data atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

WEBGUNE BISITATUENAK www.opendatabizkaia.eus

Iturria: dokumentu honen egileek egin, 2021/01/01etik 2021/12/31ra Open Data atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

1. Behin-behineko langileen ordainsariak
2. Datuen katalogoa
3. Funtzionarioentzako lanpostuen zerrenda
4. Open Data Bizkaia aplikazioak
5. Goi-kargudunen ordainsariak
6. Foru-egitura organikoa
7. Bizkaibus
8. Hitzarmenak
9. Aurrekontuak gauzatzeari buruzko aldizkako txostenak
10. Emandako dirulaguntzak

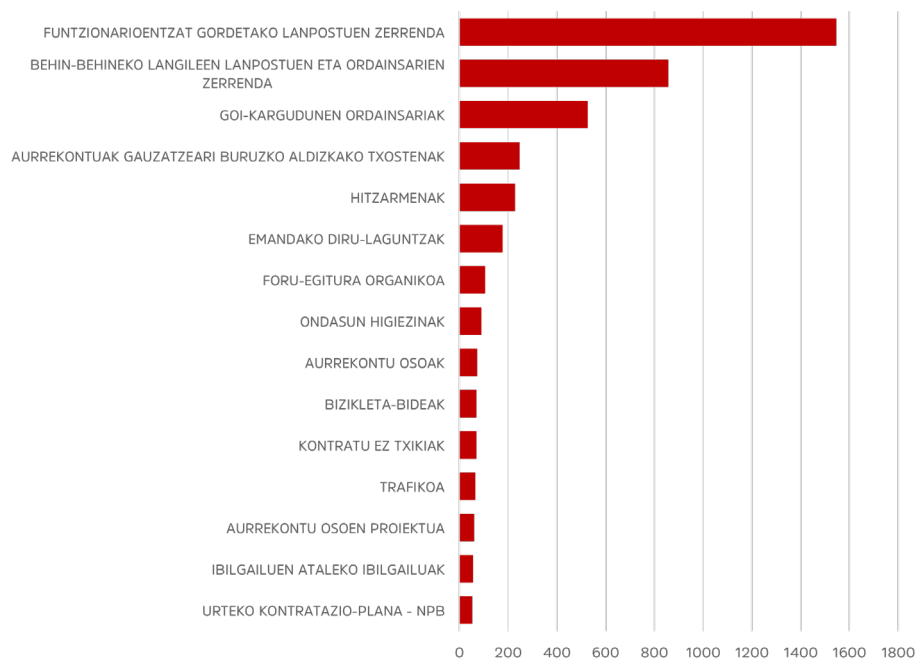
Bilaketa-termino erabilienak izan ziren: Bizkaibus, LPZ, katastroa, ordainsariak eta dirulaguntzak.

1. Bizkaibus
2. LPZ
3. Katastroa
4. Ordainsariak
5. Dirulaguntzak
6. Agenda
7. Kontratuak
8. Ondasunak
9. Udalduta
10. Hidrologia

DESKARGA KOPURUA www.opendatabizkaia.eus

Grafiko honetan ikus daiteke gehien eskatzen diren fitxategien deskargen banaketa:

Iturria: dokumentu honen egileek egina, 2021/01/01etik 2021/12/31ra Open Data atarian erregistratutako bisitetan oinarrituta

ONDORIOAK

2021ean sendotu egin da 2020-2022 aldirako Gardentasuna eta Datu Irekiak Foru Planean jasotzen den Bizkaiko Foru Aldundiaren Datu Irekien Estrategia, bai eta Bizkaiko Foru Aldundiaren abenduaren 1eko 106/2020 Foru Dekretuan gauzatutako datuak irekitzeko foru-proiektua ere. Horren bidez arautzen da Foru Aldundiaren datu irekien Open Data Bizkaia atarian datuak irekitzea eta Bizkaiko Foru Aldundian nahiz Bizkaiko Lurralde Historikoko administrazio publiko guztietan ezartzea.

Proiektu honek Open Data Bizkaia ataria du giltzarri, eta bere helburua Bizkaiko Foru Aldundiak, foru-sektore publikoko erakundeek eta borondatez atxikitzen diren lurraldeko toki-erakundeek edo zuzenbide publiko edota pribatuko erakundeek kudeatzen duten informazio publikoa herritarren eta berrerabiltzaileen eskura jartzea da, erakunde horiek dituzten eskumenak gauzatzean edozein informazio-iturritatik sortzen, biltzen edo lortzen diren datu originalen bidez. Premisa horien pean, Bizkaiko Foru Aldundiak 2021ean bere datu irekiak kudeatzeko eredua indartzera bideratu ditu bere ahaleginak, Sail bakoitzeko edo Zuzendaritza Nagusi bakoitzeko arduradunak izendatuz, datu irekien zerbitzu arduradunarekin koordinatzeko; eta, bestetik, Bizkaiko udalak datuak irekitzeko foru-proiektura gero eta gehiago atxikitzea, 106/2020 Foru Dekretuan aurreikusitako prozeduran oinarrituta.

Modu berean, datu irekien foru-proiektuaren hedapenak berekin ekarri du Gobernamendu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak Bizkaiko Foru Aldundiko Sailekin eta Zuzendaritza Nagusiekin, foru-erakundeekin eta datuak berrerabiltzen dituzten kanpoko eragileekin duen lankidetzaren finkatzea, eta horren emaitza Open Data Bizkaian argitaratutako datuen katalogoa zabaltzea eta ireki daitezkeen dataset berriak identifikatzea izan da.

Bestalde, eta datu irekien arloko aurrerapenarekin batera, azpimarratu behar da Gobernamentu Onerako eta Gardentasunerako Zuzendaritza Nagusiak 2021ean Gobernu Irekiaren printzipioak sustatzen jarraitu duela, foru-ekintza garden, ireki eta erantzunkidea garatzeko, bai eta Gobernu Onaren eredua foru-kudeaketa arduratsu eta gardenerako traktore gisa indartzeko ere.

Horrela, nabarmendu behar da Bizkaiko Foru Aldundiak Irakurketa Erraza 2021-2022 Programa jarri duela abian aurten. Programa horretan, informazio argi, erraz eta ulergarria herritarren eskubide gisa bermatzeko egin beharreko hainbat ekintza jasotzen dira. Modu berean, Bizkaiko Foru Aldundiaren informaziorako sarbide unibertsala, aukera-berdintasuna, diskriminaziorik eza, gizarteratzea eta gardentasuna lortzeko herritarren eskubideak bermatu eta bultzatzen ditu programak.

Azkenik, adierazi behar da ikasturte honetan Bizkaiko Foru Aldundiak erabiltzen duen datuak babesteko eta informazioa segurtatzeko kudeaketa korporatiboaren eredua aitortu dela, Datuak Babesteko Espainiako Agentziak emandako sari honen bidez: "Proaktibitatearen eta Jardunbide Egokien Saria, Datuak Babesteko Erregelamendu Orokorra eta Datu Pertsonalak

Babesteko eta Eskubide Digitalak Bermatzeko Lege Organikoa betetzean".

Horrela, bada, mugarri horrek kudeaketa korporatiboko eredua aitortzea dakar berekin. Eredua horren zutabe nagusiak, betetze-kultura egokia ezartzea, etengabeko hobekuntzara bideratutako eredua bultzatzea, Aldundiaren eta foru-erakundeen barruko zeharkako kudeaketa eta langileen prestakuntza eta kontzientziazioa ahalbidetzen dituen ikuspegi parte-hartzailearen bidez datu pertsonalen babesa eta segurtasun integrala bermatzea dira.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

